

Trendy fyzické obrany v průmyslu komerční bezpečnosti

Trends physical protection in the industry of commercial security

Bc. Lenka Treybalová

Diplomová práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Lenka TREYBALOVÁ**
Studijní program: **N 3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**

Téma práce: **Trendy fyzické obrany v průmyslu komerční
bezpečnosti**

Zásady pro vypracování:

Seznámit s problematikou fyzické obrany v podmínkách průmyslu komerční bezpečnosti. Specifikovat současné podmínky pro fyzickou obranu v PKB, její varianty a funkce. Analyzovat současné trendy fyzické obrany s prognózou jejich dalších směrů vývoje. Specifikovat možné dopady těchto trendů. Schématicky zpracovat, doporučit a zdůvodnit trendy fyzické obrany v PKB.

Cílem DiP je s využitím schémat zpracovat, doporučit a zdůvodnit trendy fyzické obrany v PKB.

1. Seznámit s problematikou obrany fyzické obrany (FO) v podmínkách PKB.
2. Specifikovat podmínky pro fyzickou obranu v PKB, její varianty a funkce. Analyzovat trendy FO s prognózou možných směrů vývoje.
3. Specifikovat hlavní dopady těchto trendů a doporučit žádaný směr FO. Zpracovat, doporučit a zdůvodnit pokrokové směry ve FO pracovníků PKB.
4. V práci využít dostatek variant názorného materiálu.

Rozsah práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. **LEBEDA, A. A. Sebeobrana. Sebeobranné umění pro každého. 3. vyd. Praha: Olympia, 1984. 377 s. 27 -- 033 -- 84.**
2. **ZAPLETAL, J. Kriminologie. Díl 1. Obecná část. 3. vyd. Policejní akademie ČR. 2001. 128 s. ISBN 80 -- 85981- 87 -- 4.**
3. **ZAPLETAL, J. Kriminologie. Díl II. Zvláštní část. 4. vyd. Policejní akademie ČR. 2002. 168 s. ISBN 80 -- 7551 -- 095 -- 9.**
4. **LEBEDA, A. A. Sebeobrana. Sebeobranné umění pro každého. 3. vyd. Praha: Olympia, 1984. 377 s. 27 -- 033 -- 84.**
5. **ČERNÝ, P. -- GOETZ, M. Manuál obranné střelby. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s. 2004. 214 s. ISBN 80 -- 247 -- 0739 -- X.**
6. **MALÁNÍK, Z. Přednášky z předmětu Speciální tělesná příprava. 2000 -- 2009.**

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Zdeněk Maláník

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

19. února 2010

Termín odevzdání diplomové práce:

7. června 2010

Ve Zlíně dne 19. února 2010

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.

ředitel ústavu

ABSTRAKT

V diplomové práci na téma „Trendy fyzické obrany v průmyslu komerční bezpečnosti“ jsou rozebrány současné podmínky fyzické obranu v PKB. Je seznamováno s problematikou obrany fyzické obrany v podmínkách komerční bezpečnosti. Jsou uvedeny současné pozitivní i negativní trendy fyzické obrany s prognózou jejich dalších směrů vývoje.

Klíčová slova: fyzická obrana, profesní obrana, sebeobrana, trendy fyzické obrany, průmysl komerční bezpečnosti

ABSTRACT

In my thesis on " Trends physical protection in the industry of commercial security" are analyzed in the present conditions of physical defenses in the industry of commercial security. Is familiar with defense issues in terms of physical defense of commercial security. Are given the current positive and negative trends in the physical defense of the forecast of further developments.

Keywords: physical protection, professional protection , self-defense , trends physical protection commercial security industry

Chtěla bych poděkovat Ing. Zdeňku Maláníkovi, DCv. za odborné vedení, konzultace a za poskytnuté cenné rady a připomínky ke zpracování a obsahu práce. Ráda bych poděkovala i všem, kteří si našli čas a vyplnili dotazník, ze kterého jsem dále vycházela v praktické části mé diplomové práce.

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracovala samostatně a použitou literaturu jsem citovala. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....
podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 PRÁVNÍ ZÁKLADY OCHRANY MAJETKU A OSOB	12
1.1 ZÁKONÍK PRÁCE §31B	12
1.2 TRESTNÍ ŘÁD §76 Odst. 2 – ZADRŽENÍ OSOBY PODEZŘELÉ	12
1.3 TRESTNÍ ZÁKONÍK §28, 29, 31 TR. ZÁK.	13
1.3.1 Nutná obrana §29 tr. zák. (NO).....	14
1.3.2 Krajní nouze §28 tr. zák. (KN).....	15
1.3.3 Rozdíl mezi NO a KN	17
1.3.4 Přípustné riziko § 31 tr. zák.	18
1.4 NEPOSKYTNUTÍ POMOCI (§ 207).....	19
1.5 SHRNUÍ	19
2 FYZICKÁ OBRANA	21
2.1 SHRNUÍ	29
3 TYPY ČINNOSTI FYZICKÉ OCHRANY	30
3.1 STRÁŽNÍ SLUŽBY	30
3.2 KONTROLNĚ BEZPEČNOSTNÍ DOHLED	31
3.3 BEZPEČNOSTNÍ OCHRANNÝ DOPROVOD.....	33
3.4 OPERATIVNĚ BEZPEČNOSTNÍ PRŮZKUM	34
3.5 KONTROLNÍ PROPUSKOVÁ SLUŽBA (PKS).....	35
3.6 SHRNUÍ	36
4 TRENDY FYZICKÉ OBRANY V PRŮMYSLU KOMERČNÍ BEZPEČNOSTI	37
4.1 TRENDY PKB V PREVENCI VZNIKU OBRANNÉ SITUACE.....	40
4.2 POZITIVNÍ A NEGATIVNÍ TRENDY.....	43
4.2.1 Pozitivní trendy.....	43
4.2.2 Negativní trendy.....	44
4.3 RISK MANAGEMENT.....	46
4.4 SHRNUÍ	48
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	49
5 SOUČASNÝ STAV	50
5.1 VÝZKUM POMOCÍ DOTAZNÍKU	50
5.1.1 Hlavní myšlenka dotazníku.....	50
5.1.2 Předpoklad.....	50
5.1.3 Účel výzkumu	50
5.1.4 Analytická jednotka.....	51

5.1.5	Instrument	51
5.1.6	Vyhodnocení dotazníku.....	51
5.1.6.1	Věk a pohlaví.....	52
5.1.6.2	Pracovní funkce a pracovní doba.....	53
5.1.6.3	Absolvování odborných kurzů či školení	54
5.1.6.4	Rozvoj bezpečnostních služeb a trendy fyzické obrany v PKB	56
5.2	ZÁVĚREČNÉ ZHODNOCENÍ DOTAZNÍKU.....	59
6	CELKOVÁ SITUACE TRENDŮ FYZICKÉ OBRANY V PKB	61
	ZÁVĚR	62
	ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ	64
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	66
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	67
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	68
	SEZNAM GRAFŮ.....	69
	SEZNAM TABULEK	70
	SEZNAM PŘÍLOH	71

ÚVOD

Zahájení ochrany objektů a jiných bezpečnostních zájmů podnikatelských subjektů není většinou realizováno bez profesionálního a kvalifikovaného zpracování bezpečnostní analýzy. Tato bezpečnostní analýza je zpracovávána rovněž vždy, kde realizace ochranných a obranných bezpečnostních opatření ve firmě neodpovídá potřebám, představám a požadavkům na tuto činnost a zvláště pak v případech, kdy se projeví nedostatky v zajišťování firemní bezpečnosti a to včetně ochrany podnikových ekonomických zájmů.

Součástí výkonu této činnosti je ochrana hmotného majetku (movitého i nemovitého), ochrana nehmotného majetku, ochrana osob v podniku, ochrana veřejného pořádku a bezpečnosti v podniku, protipožární ochrana objektů firmy, ochrana bezpečnosti a zdraví při práci a pracovní hygieny, ochrana proti narušování a poškozování životního prostředí.

Specializovaná činnost fyzické ochrany je tzv. patrolovací (výjezdová) činnost, která spočívá v příležitostné, nepravidelné strážní, obchůzkové a kontrolní činnosti svěřeného objektu.

Poskytované služby v oblasti ochrany majetku a osob by měli zajišťovat pracovníci, přijímání na základě výběrového řízení, které stanovuje: zdravotní způsobilost, věková skupina 21 - 50 let, výška alespoň 170 cm, bezúhonnost, středoškolské vzdělání, absolvování a splnění osobního pohovoru, osobnostního, psychologického testu a testu fyzického.

Výkon fyzické ochrany majetku vykonávají pracovníci ve služebních stejnokrojích i v civilním oděvu, přizpůsobených charakteru objektu, vybaveni potřebnými technickými prostředky.

Konkrétní cena je určena specifikací prostředí, požadovaným vybavením ostrahy a speciálními požadavky klientů.

Důležité je zmínit že vedle oprávnění vycházejícího z ustanovení § 417 odst.1) Občanského zákoníku ("Komu hrozí škoda, je povinen k jejímu odvrácení zakročit způsobem přiměřeným okolnostem ohrožení."), má pracovník BA stejná oprávnění jako kterýkoliv občan ČR.

V teoretické části jsou popsány právní základy ochrany majetku a osob, kde právní postavení soukromých bezpečnostních služeb v naší zemi je aktuální problém, absence zákona o soukromých bezpečnostních službách. Dále je detailněji rozepsána fyzická obrana, kde se pracovníci SBS mohou opřít pouze o ustanovení trestního zákona a občanského zákoníku platná pro každého občana ČR. Další kapitolou jsou typy její činnosti, které pomáhají pracovníkům provádějícím fyzickou ochranu správnou organizací práce, aby bylo efektivně dosaženo toho, co má být provedeno. A nakonec samotné trendy v PKB, kde jsou popsány a dále rozebrány pozitivní i negativní trendy fyzické obrany a kam tyto trendy v budoucnu mohou vést.

V praktické části je rozebrán a vyhodnocen jednoduchý dotazník na toto téma, který byl zaslán do různých bezpečnostních agentur v České Republice. Dále je znázorněno celkové schéma trendů v PKB.

Motto: *„Řešit problémy tak, aby vlastně vůbec nevznikly a pokud vzniknou, je třeba být na ně připraven“*

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PRÁVNÍ ZÁKLADY OCHRANY MAJETKU A OSOB

Každá činnost v oblasti ochrany majetku a osob musí být právně ošetřena. Vzhledem k absenci Zákona o civilních bezpečnostních službách v našem právním řádu, jsme nuceni platný právní řád aplikovat na naše podmínky. Jde zejména o tyto právní normy:

- zákoník práce č. 65/1965 Sb. ve znění změn a doplňků,
- zákon o trestním řízení soudním (trestní řád) č. 141/1961 Sb. ve znění změn a doplňků,
- trestní zákon č. 140/1961 Sb. ve znění změn a doplňků,
- živnostenský zákon č. 455/1991 Sb. ve znění změn a doplňků (§6a).

1.1 Zákoník práce §31b

V tomto ustanovení dává zákoník práce kterémukoliv zaměstnavateli oprávnění, aby k ochraně svého majetku prováděl v nezbytném rozsahu kontrolu věcí, které zaměstnanci vnášejí nebo vynášejí z organizace, popř. prováděl prohlídky zaměstnanců. Při kontrole a prohlídce musí být dodrženy právní předpisy o ochraně osobní svobody a nesmí být ponižována lidská důstojnost. Prohlídku může provádět jen osoba stejného pohlaví.

Jestliže si nás zaměstnavatel za úplatu najímá jako službu, abychom za někoho tuto kontrolní činnost prováděli, pak na nás také přenáší (deleguje) oprávnění, které mu dává zákoník práce.

Že nás zaměstnavatel pověřuje kontrolní činností je zakotveno ve smlouvě, kterou obchodní společnost se zaměstnavatelem uzavírá. V jakém rozsahu bude kontrolní činnost prováděna je stanoveno v Instrukci pro výkon práce na objektu.

1.2 Trestní řád §76 odst. 2 – zadržení osoby podezřelé

„Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit.“

Trestní řád dává oprávnění kterékoli osobě (kdokoli) omezit osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, tedy toto oprávnění má i bezpečnostní pracovník.

Aby omezení osobní svobody bylo zákonné, musí být splněny následující podmínky:

Osoba musí být přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté,

Omezení osobní svobody je nezbytně třeba

- ke zjištění totožnosti osoby,
- k zamezení jejímu útěku nebo,
- k zajištění důkazů.

Ten, kdo takovou osobu omezil na osobní svobodě je však povinen ihned ji odevzdat policejnímu orgánu, příslušníku ozbrojených sil, vojenské policii nebo nejbližšímu vojenskému útvaru, nebo může-li takovou osobu odevzdat, je povinen tyto orgány o omezení ihned informovat.

1.3 Trestní zákoník §28, 29, 31 tr. zák.

V části I. Hlava 3 Zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, jde o okolnosti vylučující protiprávnost činu (§ 28 - 32), okolnosti činu, v jejichž důsledku není čin protiprávný, neboť typově se zde nedostává nebezpečnosti činu pro společnost. Mezi okolnosti vylučující protiprávnost činu patří např. nutná obrana, krajní nouze, oprávněné použití zbraně, závazný rozkaz, přípustné riziko.¹ Okolnosti vylučující protiprávnost činu, které se dotýkají pracovníků fyzické obrany v PKB:

- nutná obrana §29 tr. zák.
- krajní nouze §28 tr. zák.
- přípustné riziko § 31 tr. zák.

¹ <http://leccos.com/index.php/clanky/okolnosti-vylucujici-protipravnost-cinu>

1.3.1 Nutná obrana §29 tr. zák. (NO)

„Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestním činem. Nejde o nutnou obranu, byla-li zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.“

Podstatou NO je odvracení útoku na zájmy chráněné trestním zákonem a to činem, který by byl jinak trestným činem namířeným proti útočníkovi. Protože však ten, kdo útok odvrací, chrání tytéž zájmy, které chrání trestní zákon sám, nejedná proti účelu trestního zákona, ale ve shodě s ním. Jeho čin nahrazuje vlastně zásah veřejných orgánů.²

Podmínky NO:

útok

- jednání člověka, úmyslné, protiprávní, nebezpečné pro společnost
- není jím nebezpečné chování zvířete (šlo by o KN), leda že by šlo o zvíře poštvané člověkem (šlo by o útok člověka, zvíře by bylo jen živým nástrojem v jeho rukou),

útok přímo hrozící

- takový, který má bezprostředně nastat, není však třeba, aby již nastal nebo začal,
- není třeba čekat, až útok udeří první,

útok trvajícím

- takový, který již začal, ale neskončil,
- proti útoku již skončenému není NO přípustná (šlo by pak o útok bránícího se),

zájmy chráněné tr. zákonem

- může jít o zájmy vlastní i o zájmy někoho jiného,
- chráněn je zejména život, zdraví, majetek, svoboda, čest, důstojnost,

² LAUCKÝ, Vladimír. *Technologie komerční bezpečnosti I.* Zlín : Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2004.

přiměřenost obrany

- intenzita obrany musí být (aby vůbec byla úspěšná) zpravidla silnější než intenzita útoku, nesmí však být zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku,
- škoda způsobená v obraně může být větší než škoda, která z útoku hrozí, nesmí tu však být zjevný nepoměr.

K NO je oprávněn kdokoli, nejen ten, kdo byl sám bezprostředně ohrožen. Je-li útočníků více, může obrana směřovat proti kterémukoli z nich.

O vybočení z mezí NO (exces) je když:

- obrana byla zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku,
- obrana nebyla s útokem současná (pokračovala ještě v době, kdy útok již skončil, nebo obrana byla předčasná).

Vybočení z mezí NO je pro společnost nebezpečné, a proto je trestné podle toho, jaký tr. čin byl spáchán. Při výměře trestu je tato skutečnost posuzována jako polehčující okolnost.³

1.3.2 Krajní nouze §28 tr. zák. (KN)

„Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému tr. zákonem, není trestným činem. Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil.“

Podstatou KN je odvrácení nebezpečí přímo hrozící zájmům chráněným trestním zákonem a to činem, který by byl jinak trestným činem. Dochází zde ke střetu dvou chráněných zájmů, kdy na záchranu ohroženého zájmu je nutno obětovat zájem jiný, méně závažný.⁴

³ LAUCKÝ, Vladimír. *Technologie komerční bezpečnosti I.* Zlín : Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2004.

⁴ LAUCKÝ, Vladimír. *Technologie komerční bezpečnosti I.* Zlín : Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2004.

Podmínky KN:

- **nebezpečí** - stav hrozící poruchou anebo původ nebezpečí nerozhoduje, může být způsobeno přírodními živly (požár od blesku, povodeň), člověkem (řidič přejeđe chodce a tomu hrozí vykrvácení, duševně chorý ohrožuje své okolí) anebo jinak (zvířetem),
- **nebezpečí hrozící zájmům chráněným trestným zákonem** - může jít jak o zájmy společnosti, tak i o zájmy jednotlivce (život, zdraví, majetek, svoboda, důstojnost, čest), může jít také o zájmy vlastní i o zájmy cizí,
- **nebezpečí nelze odvrátit jinak** - škoda z jednání v KN je často způsobována i osobám, které na vzniku nebezpečí nemají žádné viny. Proto ohrožený musí využít všech možností vyhnout se nebezpečí (např. útekem, přivoláním dalších osob, přivoláním policie),
- **ten, komu nebezpečí hrozí je povinen je snášet** - není rozhodující, zda je povinen nebezpečí snášet ten, kdo je odvrací, ale zda je povinen toto nebezpečí snášet ten, komu hrozí (např. voják v bitvě, hasič, lékař),
- **následek nesmí být zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil** - musí být vždy menší, nelze obětovat cizí život na záchranu vlastního života.⁵

K činu krajní nouze je oprávněn každý, nejen ten, jehož zájmy jsou ohroženy, ale i ten, jehož zájmy ohroženy nejsou (tzv. pomoc v nouzi). Jednání v krajní nouzi může být namířeno proti komukoli.

O vybočení z mezí KN (exces) jde, když:

- způsobený následek byl zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější, než ten který hrozil,
- nebezpečí přímo nehrozilo (již pominulo nebo hrozilo v budoucnu),
- nebezpečí bylo možno odvrátit jinak (s méně závažnými následky),

⁵ LAUCKÝ, Vladimír. *Technologie komerční bezpečnosti I.*. Zlín : Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2004.

- byla tu povinnost nebezpečí snášet.

Vybočení z mezí KN je pro společnost nebezpečné a proto je trestné. Při výměře trestu je tato skutečnost posuzována jako polehčující okolnost.⁶

1.3.3 Rozdíl mezi NO a KN

- NO se odvrací útok, u KN nebezpečí,
- při NO se působí škoda útočnickovi samému, při KN komukoli jinému (vůči útočnickovi není třeba mít tolik ohledů jako u KN, kdy škodu nesou zpravidla osoby, které nemají na vzniku nebezpečí žádné viny),
- v NO je přípustné způsobit i větší škodu, než která hrozila, v KN lze způsobit škodu zásadně menší,
- u NO není povinnost odvrátit útok jinak.

Dále je nutno ošetřit proces ochrany majetku a osob i z obchodního hlediska a to vždy řádnou obchodní smlouvou. Možností je několik. Jednak v oblasti služeb Mandátní smlouvou, zpravidla fyzickou ostrahu a elektronickou ostrahu za pomoci pultů centralizované ochrany objektů, převozy peněz a cenin, úklid apod. Za druhé při dodávce a montáži EZS, EPS, CCTV, ACCESS apod. Smlouvou o dílo. Většinou dle Občanského ale zejména Obchodního zákona. Lze samozřejmě použít adekvátně i jiné druhy smluv.⁷

Důležitou složkou při uzavírání obchodních smluv je naše vlastní pojištění. Ať už fyzické osoby nebo právnické osoby. Šetření na pojištění se zpravidla nevyplácí. Je nutno si vybrat vhodnou pojišťovnu a při uzavírání pojistky se řádně přesvědčit jaké bude ze strany pojišťovny plnění a jak je pro plnění pojišťovna zajištěna.

Nebývá neobvyklé, že náborář, tj. obchodní zástupce pojišťovny nám slibuje různé služby, aby vyhnal pojistku co nejvýše, ovšem likvidátor případné pojistné události pak dělá všechno možné, aby plnění bylo co nejmenší. Každá naše chyba se zde hrubě nevyplácí.

⁶ LAUCKÝ, Vladimír. *Technologie komerční bezpečnosti I.*. Zlín : Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2004.

⁷ LAUCKÝ, Vladimír. *Technologie komerční bezpečnosti I.*. Zlín : Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2004.

Proto je třeba postupovat dle požadavků České asociace pojišťoven a riziko tím snížit na minimum. Nejlépe pozvat zástupce pojišťovny k jednání o smlouvě mezi zákazníkem a PKB.⁸

Právní úprava provozování soukromých bezpečnostních činností je zakotvena v zákoně 455/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů a upravuje pouze činnost

- podniků zajišťujících ostrahu majetku a osob,
- služby soukromých detektivů,
- poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob.

Je ovšem možné využít dalších podnikatelských činností a oborů, které živnostenský zákon nabízí k podnikání, jak v koncesovaných, tak vázaných či volných živnostech.

1.3.4 Přípustné riziko § 31 tr. zák.

Přípustné riziko je definováno takto: "Trestný čin nespáchá ten, kdo v souladu s dosaženým stavem poznání a informacemi, které měl v době svého rozhodování o dalším postupu, vykonává v rámci svého zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce společensky prospěšnou činnost, kterou ohrozí nebo poruší zájem chráněný trestním zákonem, nelze-li společensky prospěšného výsledku dosáhnout jinak." Definice přípustného rizika v zásadě pokrývá všechny případy tohoto rizika, neboť stranou nezůstávají ani rizika např. v souvislosti s výkonem povolání (zejména lékařů, zdravotníků, ale i sportovních instruktorů apod.) Přípustné riziko však neznamená automaticky beztrestnost - "nejde o přípustné riziko, jestliže taková činnost ohrozí život nebo zdraví člověka, aniž by jím byl k ní dán v souladu s jinými právními předpisy souhlas" (tj. informovaný souhlas pacienta), nebo "výsledek, k němuž směřuje, zcela zřejmě neodpovídá míře rizika, anebo provádění této činnosti zřejmě odporuje požadavkům jiných právních předpisů, veřejnému zájmu, zásadám lidskosti nebo se přičí dobrým mravům"

⁸ LAUCKÝ, Vladimír. *Technologie komerční bezpečnosti I.* Zlín : Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2004.

1.4 Neposkytnutí pomoci (§ 207)

(1) Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví, neposkytne potřebnou pomoc, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví, neposkytne potřebnou pomoc, ač je podle povahy svého zaměstnání povinen takovou pomoc poskytnout, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

V § 207 odst. 1 je upravena povinnost jakékoliv osoby, v odst. 2 pak povinnost, která vyplývá z povahy zaměstnání. Sama povinnost poskytnout pomoc je závislá na tom, zda jsou splněny podmínky trestního zákona – hrozí bezprostřední nebezpečí smrti, nebo osoba jeví známky vážné poruchy zdraví - nestačí, pokud se porucha zdraví jeví jako méně významná, byť by ve skutečnosti šlo o vážnou poruchu zdraví. Povaha pomoci pak záleží na povaze konkrétního případu poranění (zda je třeba poraněného převést, ošetřit na místě či učinit další úkony) a na možnostech osoby, která by měla pomoc poskytnout (jde o to, zda tato osoba je sama schopné určitě úkony, či činnosti, provést). Povinnost poskytnout pomoc nemá ten, kdo by poskytnutím takovéto pomoci sám sebe nebo jiného vystavoval v nebezpečí – je třeba hodnotit vždy podle konkrétních okolností. Nebezpečí však nezbavuje takovouto osobu povinností poskytnout pomoc jiným způsobem.

Jde o úmyslný trestný čin, proto pachatel musí vědět, že jde o osobu, která je vyžaduje poskytnutí pomoci. Okolnost, že lékař nebo jiný zdravotnický pracovník nerozpozná, že jde o poruchu zdraví, vyžadující pomoc a pomoc proto neposkytne, se posuzuje v závislosti na následku, který vznikne, jako trestný čin ublížení na zdraví z nedbalosti.

1.5 Shrnutí

Právní postavení soukromých bezpečnostních služeb v naší zemi je aktuální problém, protože mluvíme o nedoceneném prvku bezpečnosti a prevence kriminality ve společnosti. Se svým obratem kolem 20 miliard korun ročně jsou důležitým hospodářským odvětvím a přínosem pro tvorbu HDP. Zaměstnávají značné procento občanů se zdravotním omezením.

Zároveň jsou opomíjeným odvětvím, protože absence zákona o soukromých bezpečnostních službách, v okolních zemích zcela běžného, soukromé bezpečnostní služby na trhu komerční bezpečnosti diskriminuje.

2 FYZICKÁ OBRANA

Fyzická ochrana je nejdéle a nejvíce využívanou formou ochrany osob a majetku. Tato metoda ochrany majetku a osob je neúčinnější a nejefektivnější pouze v případě, že je vykonávána z profesionálního hlediska. Fyzickou ochranu, jak již napovídá název, provádějí lidé, přesněji proškolení pracovníci SBS. Díky svým pracovním schopnostem, dovednostem, umu i jisté předvídatosti je tato služba vykonávána efektivně. Možnost okamžitého zásahu v případě ohrožení osob či majetku nebo k odvrácení nebezpečí hrozícímu chráněnému zájmu je největší výhodou fyzické ochrany. K ochraně osob, majetku se využívají také technické prostředky, např. CCTV, ACS, EZS. Kombinace fyzické ochrany s technickými prostředky je výhodnější pro rychlejší zásah, při narušení střeženého objektu.

Obr. 1: Fyzická ochrana před střeženým objektem

Je potřeba analyzovat stávající situaci ochrany a vyhledávat možná rizika jejího narušení. Navrhnout změny v systému technického zabezpečení (EZS, EPS, docházkový a kamerový systém, atd.)

- plášťová ochrana
- prostorová ochrana
- předmětová ochrana
- personální ochrana

Vhodné předložit novému klientovi návrh změn režimových opatření ke zvýšení efektivity ochrany objektu. V návaznosti na předešlé kroky je třeba stanovit a po konzultaci

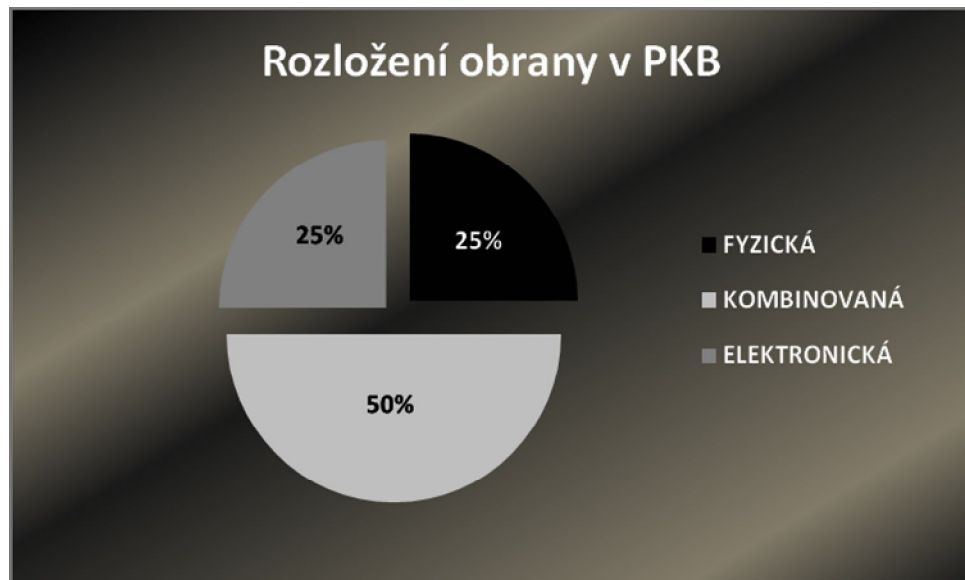
s klientem zavést nová pravidla ostrahy a vypracovat závazné směrnice pro dodržování těchto pravidel.

Služba fyzické ochrany v PKB je velmi specifická. Záleží na rozloze objektu, jeho elektronickém zabezpečení a finančních možnostech klienta. Nejprve je zpracován technicko-bezpečnostní audit, který komplexně odhalí potenciální rizika. Komplexní bezpečnost zahrnuje fyzickou ostrahu, prvky elektronické ochrany budov, protipožární ochranu, bezpečnost práce, technický dispečink, pult centrální ochrany a u hotelových komplexů halové služby. Díky sloučení služeb je odpovědnost přenesena na danou společnost. Samozřejmostí by mělo být, že si klient může vybrat pouze část nabízených služeb. V případě nestandardní události (krádeže, apod.) je garantována náhrada klientovi v plné výši, nejvýše však do finanční sumy stanovené smluvním ujednáním.

Služba fyzické ochrany by měla být vykonávána nejlépe prověřenými pracovníky, kteří mají zkušenosti a jejich vystupování je na velmi dobré úrovni. Pro veškeré případy je dobré mít zřízenou nepřetržitá ředitelská služba, která poskytuje veškeré potřebné informace a řeší okamžitě mimořádné události. Ve smyslu finanční náročnosti na činnost ostrahy by měla být bezpečnostní agentura schopna připravit kumulaci služeb a některé funkce sloučit (ostraha – recepce, ostraha-halové služby, atd.). Dle skutečných výsledků je garantováno zvýšení kvality služeb a snížení nákladů.

Bezpečnost a prevenci jsou bezpečnostní agentury schopny navrhnout se zapojením elektronických zabezpečovacích systémů, kde by měla být možnost financovat formou splátek. Vzhledem k tomu, že každý střežený objekt je specifický, je dobré nabídnout možnost zdarma vypracovat bezpečnostní audit s předložením ekonomických ukazatelů, které sníží náklady a pojmu bezpečnost jako celek.

Samotná fyzická obrana ani elektronická ochrana není nikdy stoprocentní, nejvýhodnější je kombinace obou.

Obr. 2: Rozložení obrany v PKB

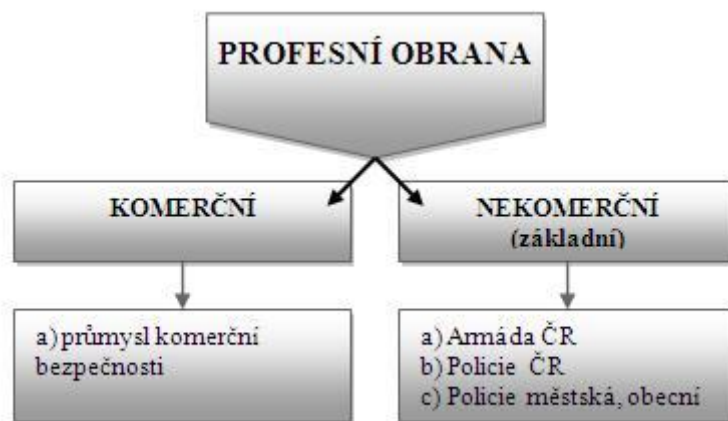
Pracovníci, kteří vykonávají fyzickou ochranu, provádí dozor nad veřejným pořádkem a bezpečnostní dohled, kontrolují dodržování režimových opatření, jejich úkolem je i hlídková činnost uvnitř i vně budovy, kontrolní propustková služba, kontrola vozidel, zavazadel, bezpečnostní zásah a v neposlední řadě bezpečnostní kontrola stavu.

Fyzická obrana se dělí na sebeobranu a profesní obranu. Při sebeobraně člověk chrání hlavně sebe, své blízké nebo své cennosti. Existuje zde obrovská motivace, je schopen dát vše za záchranu. Avšak při profesní obraně jde o zaměstnance, který chrání někoho jiného nebo něco jiného. Jelikož nejde o jeho vlastní soukromí, je motivace o mnoho menší. Hlavní motivací jsou peníze!

Obr. 3: Fyzická obrana

Profesní obranu můžeme rozdělit do dvou kategorií komerční a nekomerční obrana. Do komerční obrany patří průmysl komerční bezpečnosti a do nekomerční obrany můžeme zahrnout Armádu ČR, Policii ČR, Policii městskou, obecní, Věžeňskou službu, Celní službu apod.

Obr. 4: Profesní obrana

Fyzická ochrana představuje formu ochrany majetku a osob s bezprostřední přítomností pracovníků na určeném místě v souladu s požadavkem objednavatele služby.

Bezprostřední střežení objektu, prostoru, předmětů a jiných chráněných zájmů fyzickými osobami (příslušníci ozbrojených sborů, strážní, vrátní, hlídková služba, lesní stráž, vodní stráž, apod.). Může se dělit z hlediska:

- **časového:**

vázaná na pracovní dobu – prováděná v pracovní době střeženého objektu,

nepřetržitá – prováděná nepřetržitě 24 hodin denně,

nárazová - prováděná nárazově, podle potřeb zákazníka (např. přeprava peněžních hotovostí)

- **rozsahu výkonu:**

propustková – prováděna na pevném stanovišti, služba na vrátnici, zajišťuje kontrolu při vstupu do objektu a poskytuje informační služby návštěvníkům

obvodová – prováděna po obvodu střeženého objektu,

celoplošná – prováděna na celé ploše střeženého objektu,

doprovodná - doprovod při přepravě, při definovaných úkonech apod.,

přehledná dozorová – vykonávaná při dozoru u EZS, PCO, CCTV,

zásahová – zásahová skupina – narušení střeženého objektu z EZS, CCTV apod.

aktivní - revírní služby, patrolování

- **způsobu zajištění:**

vlastní ochrana – fyzickou ochranu zajišťují pracovníci daného objektu,

nájemná – fyzickou ochranu zajišťují pracovní soukromé bezpečnostní agentury, kterou si najímá daný podnik,

kombinovaná - kombinace dvou předchozích forem, např. v pracovní době podniku fyzickou ochranu zajišťují pracovníci firmy a mimo pracovní dobu firmy zajišťují ochranu pracovníci soukromé bezpečnostní agentury,

- **výzbroje a výstroje:**

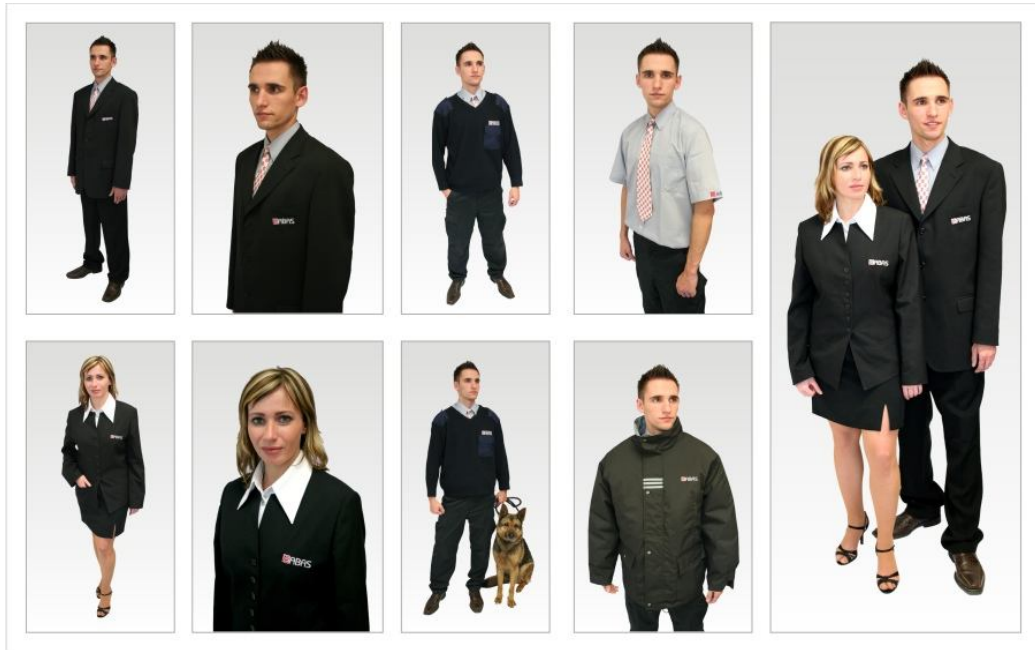
ozbrojená - prostředky osobní ochrany - spreje, elektrické šokové prostředky, distanční tyče, obušky, tonfy, i střelné zbraně - použití viz. §13 trest. zák.

neozbrojená - na dispečerských a operačních stanovištích, informátoři u vstupu nebo ve veřejných prostorách banky,

veřejná - ve stejnokroji s viditelným označením - nejčastější,

skrytá - při podezření z krádeží, bodyguarding.

Ve většině bezpečnostních agentur jsem se setkala s výstrojí v podobě uniformy v černém či tmavě modrém provedení s označením SECURITY a logem společnosti nebo pouze s označením společnosti. Součástí výstroje a výzbroje jsou také prostředky osobní obrany, jako jsou kasr, tomfa, pouta, distanční tyč, sprej se slzným plynem, ruční svítilna, mobilní telefon, radiostanice, telefon GSM, ve vyžádaných případech dalekohled, případně dalekohled pro noční vidění, krátké kulové zbraně (pro případ nutnosti), moderní záležitostí je použití mobilní čtyřkolky pro rychlý pohyb a případný zásah v rámci střeženého areálu, osobní vozidla autoparku dané bezpečnostní agentury.

Obr. 5: Výstroj pracovníků fyzické ochrany v PKB⁹

Je třeba zmínit i výběr zaměstnanců ostrahy:

- výběr zaměstnanců by měl nejlépe provádět regionální manager
- požadovat dobrý zdravotní stav, čistý trestní rejstřík
- pracovník předkládá dokumenty z minulého zaměstnání, absolvuje vstupní pohovor a písemný test
- pracovník by měl absolvovat školení (přijímací kurz) v oblasti komerční bezpečnosti, PO a BZOP
- po úspěšném absolvování přijímacího kurzu nastupuje zaškolený pracovník na stanoviště ve dvojici se zkušenějším kolegou

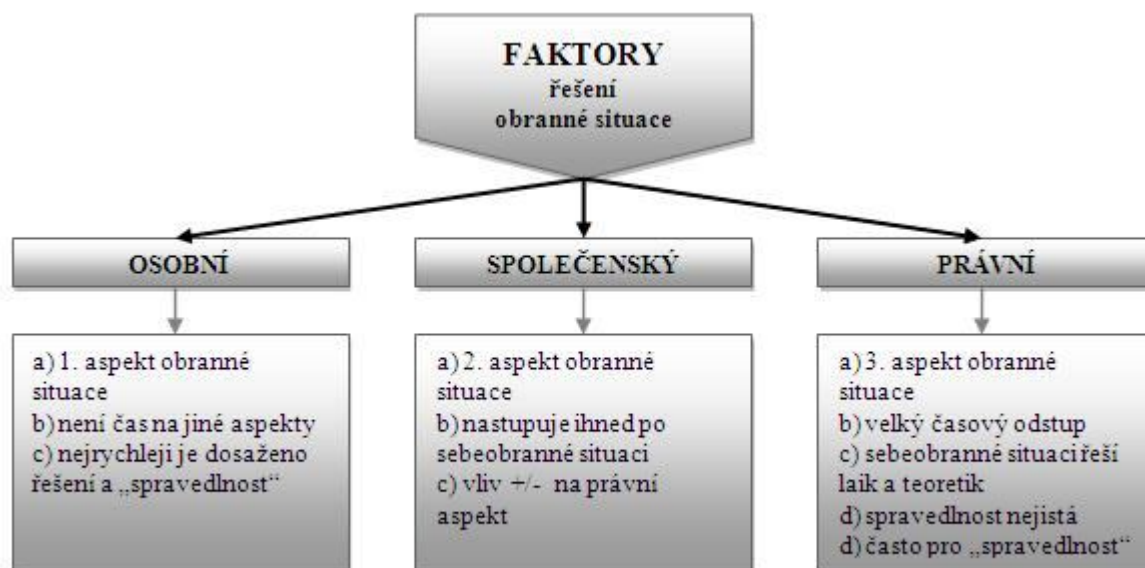
Pravidelná kontrola střežených objektů:

- pravidelná hlášení na operační středisko

⁹ <http://www.abasco.cz/bezpecnostni-sluzby/fyzicka-ostraha.php>

- fyzická kontrola výjezdové skupiny na objektu (především v nočních hodinách)
- pozorování pracovního výkonu (vyhodnocením záznamů kamerového a čipového obchůzkového systému)
- vyžadování striktního dodržování směrnic pro výkon služby a jiných vnitřních a zákonných předpisů, kladení důrazu na oblečení a vzhled našich zaměstnanců.

Důležité je zmínit i aspekty obranné situace. Dělí se na tři faktory: osobní, společenské a právní.

Obr. 6: Faktory řešení obranné situace¹⁰

Fyzická ochrana je tvořena systémem technických, organizačních a režimových opatření zabraňujících neoprávněnému nakládání s majetkem (neoprávněné užívání, poškození, zničení nebo zcizení hmotného a nehmotného majetku), nebo směřujících k zajištění bezpečnosti osob.

¹⁰ Ing. Zdeněk Maláník, DCv.

Cílem realizace fyzické ochrany je navrhnout a implementovat bezpečnostní opatření vedoucí k dosažení stanovené úrovně fyzické ochrany ve společnosti a v závislosti na těchto opatřeních nastavit pravidla pro kontrolu a hodnocení fyzické ochrany. Tento záměr je realizován kontinuálně v oblastech systémů technické ochrany, fyzické ostrahy a režimových opatření.

2.1 Shrnutí

Situace pracovníků fyzické obrany v průmyslu komerční bezpečnosti je taková, že mají stejná práva jako každý normální občan. Zákonné pravomoci mají pouze zástupci bezpečnosti státu, jako je Armáda ČR, Policie ČR, Policie městská, obecní apod. Soukromé bezpečnostní služby vznikly z potřeby chránit zájmy občanů a podnikatelů před majetkovou a násilnou trestnou činností, která v posledních letech dosáhla velkého rozmachu.

3 TYPY ČINNOSTI FYZICKÉ OCHRANY

Při vykonávání fyzické ochrany se provádějí různé druhy činností. Rozdělení do typů (forem) fyzické ochrany je důležité z hlediska přímého zaměření činnosti pracovníka. Pomáhá pracovníkům provádějícím fyzickou ochranu správnou organizaci práce, aby bylo efektivně dosaženo toho, co má být provedeno.

Soukromé bezpečnostní služby mají řadu modifikací své činnosti. Nejvíce se ale z hlediska forem realizuje fyzická ochrana. Ta může mít řadu podob:

3.1 Strážní služby

Můžeme dělit na strážní službu:

- **na pevných stanovištích,**
- **hlídkovou na pohyblivých stanovištích,**
- **strážní službu revírní** uskutečňovanou namátkovou pohyblivou kontrolou stanoveného území = revíru.¹¹

Obr. 7: Kontrola vjezdu do objektu

¹¹ LAUCKÝ, Vladimír. *Technologie komerční bezpečnosti II.*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2007.

Při strážní službě pracovník SBS zpravidla plní úkoly ochrany veřejného pořádku, dále ochranu majetku, zejména proti krádežím vloupáním, krádežím prostým uvnitř objektu, dále proti vandalismu, teroristickým akcím, zejména zabraňuje vzniku mimořádných událostí, jako jsou požáry, výbuchy a jiné průmyslové havárie. Práce je vykonávána zejména pozorováním objektu a přilehlého okolí včetně přilehlých komunikací, parkovišť, dále pozorováním činnosti a chování osob v blízkosti objektu, zabraňuje nedovolené činnosti, která má znaky směřující k narušení objektu, plní další specifické úkoly.¹²

Obr. 8: Pracovník strážní služby - psovod¹³

3.2 Kontrolně bezpečnostní dohled

Který dělíme na kontrolně bezpečnostní dohled:

- **přímý** konaný pracovníkem SBS,

¹² LAUCKÝ, Vladimír. *Technologie komerční bezpečnosti II.*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2007.

¹³ <http://www.security-olomouc.cz/fyzicka-ostraha>

- **dálkový** konaný pracovníkem SBS za využití monitorovacích systémů s fyzickým výjezdem k místu události, při jejím zjištění.¹⁴

Kontrolně bezpečnostním dohledem zajišťuje pracovník SBS zpravidla vnitřní ochranu majetku či prostoru a kontroluje především oprávněnost pobytu a činnosti osob v objektu, dodržování stanoveného vnitřního režimu, doprovází cizí osoby po objektu, provádí dozor nad pracovníky dodavatelů a subdodavatelů, kteří plní úkoly v objektu, uzavírá, uzamyká, zajišťuje a pečeti určené prostory. Monitoruje a kontroluje kontrolní a strážní body a místa, kontroluje a obsluhuje bezpečnostní, signální a regulační techniku, popřípadě plní i další specifické úkoly dle smlouvy mezi SBS a zákazníkem.

Kontrolně bezpečnostní dohled může probíhat i formou tzv. patrolování, kdy je sestavena osádka vozidla, která ojíždí určité množství zákazníků, aby zde kontrolovala stav objektů, např. neporušenost výkladních skříní, oken, dveří, zámků, rolet, popřípadě uzamčenou objektu.¹⁵

Obr. 9: Kontrolně bezpečnostní dohled¹⁶

¹⁴ LAUCKÝ, Vladimír. *Technologie komerční bezpečnosti II.*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2007.

¹⁵ LAUCKÝ, Vladimír. *Technologie komerční bezpečnosti II.*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2007.

¹⁶ <http://www.security-olomouc.cz/elektronicka-ostraha>

3.3 Bezpečnostní ochranný doprovod

Který dělíme na:

bezpečnostní ochranný doprovod osob – tzv. bodyguarding,

Zásady bodyguardingu:

- prevence = zabránit osobě, kterou chráníme, aby se dostala do problémové situace;
- až jakmile selže prevence, použít jiné prostředky ochrany;
- při akcích, kde hrozí nebezpečí atentátu, věnovat pozornost důkladné přípravě.

Obr. 10: Bodyguarding

bezpečnostní ochranný doprovod peněžních hotovostí a cenností – jedná se zejména o převoz peněžních hotovostí a cenností vyšší hodnoty,

bezpečnostní ochranný doprovod kamionové přepravy - jedná se zejména o převoz nákladu vyšší hodnoty.

Tento typ specifické fyzické činnosti SBS lze realizovat:

- a) pěším způsobem,

b) s využitím dopravních prostředků.

Zde se jedná o činnost fyzické ochrany zajišťující ochranný doprovod majetku a osob při přesunech, cílem je zajistit bezpečný doprovod zásilky včetně osob zákazníka, který ji doprovází za využití ochranných opatření, která umožňuje zákon a nepřipustit odcizení či poškození zásilky a zajistit ochranu života a zdraví doprovázejících osob zákazníka.

3.4 Operativně bezpečnostní průzkum

Je forma práce podniků průmyslu komerční bezpečnosti sledující prověřit, prozkoumat či rekognoskovat terén, situaci, místo, objekt, kde má být prováděna další činnost soukromé bezpečnostní činnosti.¹⁷

Operativně bezpečnostní průzkum např. řeší před faktickým střežením, před přijetím zakázky, před transportem peněz, před přijetím různých bezpečnostních opatření. Může být realizován jako:

1. operativně bezpečnostní průzkum fyzický
2. operativně bezpečnostní průzkum technický
3. operativně bezpečnostní průzkum kombinovaný¹⁸

¹⁷ LAUCKÝ, Vladimír. *Technologie komerční bezpečnosti II.*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2007.

¹⁸ LAUCKÝ, Vladimír. *Technologie komerční bezpečnosti II.*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2007.

Obr. 11: Střežený objekt

3.5 Kontrolní propustková služba (PKS)

Zabezpečuje především režimová opatření při vstupu a výstupu do objektů za využití fyzické i technické ostrahy. Při PKS řeší pracovník provádějící fyzickou ochranu zejména tyto úkoly:

- kontroluje a zamezuje vstup a vjezd neoprávněných osob a vozidel do prostoru či objektu střežení, neoprávněné vnášení a vynášení předmětů a jiné porušování režimu objektu,
- kontroluje přicházející a odcházející osoby,
- poskytuje informace návštěvníkům objektu v potřebném rozsahu a zajišťuje požadovaný režim návštěv,
- vede potřebnou a stanovenou režimovou dokumentaci,
- podle interního plánu plní vrátnou službu včetně odemykání a zamykání objektu,
- zajišťuje klíčovou službu,
- podle stanoveného režimu organizuje a provádí doprovod návštěv do objektu,

slouží také jako ohlašovna požárů a ekologických havárií

- plní další úkoly dle pokynů a požadavků zákazníka.¹⁹

Tato služba bývá často kombinována s dalšími úkoly, evidence vozidel, telefonní služba, poštovní služba, obsluha topení, vzduchotechniky, průmyslová signalizace apod.

Obr. 12: Recepční služba

3.6 Shrnutí

Rozdělení na různé typy činnosti je důležité z hlediska přímého zaměření činnosti pracovníka. Pomáhá pracovníkům provádějícím fyzickou ochranu zajistit správnou organizaci práce, aby bylo efektivně dosaženo toho, co má být provedeno.

¹⁹ LAUCKÝ, Vladimír. *Technologie komerční bezpečnosti II.*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2007.

4 TRENDY FYZICKÉ OBRANY V PRŮMYSLU KOMERČNÍ BEZPEČNOSTI

V dnešní době platí, že prevence, ochrana osob a majetku je velmi účinná, protože pachatelé se obvykle snaží jít cestou nejmenšího odporu, a pokud je ochrana osob a majetku kvalitní, budou dopady na ohrožení lidské života, poškození či krádeže majetku rozhodně menší.

Ve smyslu finanční náročnosti na činnost ostrahy jsou bezpečnostní agentury schopny připravit kumulaci služeb a některé funkce sloučit (ostraha – recepce, ostraha-halové služby, atd.). Dle skutečných výsledků je garantováno zvýšení kvality služeb a snížení nákladů. Je také výhodné bezpečnost a prevenci navrhnout se zapojením elektronických zabezpečovacích systémů.

Služba fyzické obrany zabezpečená bezpečnostní agenturou by měla být:

- skutečně spolehlivá a diskrétní.
- přizpůsobena požadavkům klienta, splňovat veškerá kritéria a být prováděna zcela profesionálně na vysoké úrovni.
- svěřena pouze speciálně vycvičeným pracovníkům, kteří zvládají stresové situace a jsou fyzicky připraveni řešit násilné útoky na svěřené klienty.

Trendy profesní obrany v průmyslu komerční bezpečnosti směrem k aktivní obraně zákonem chráněných zájmů jsou nejvíce ovlivněny úspěšností své ekonomiky a institucionálními trendy. Je zde zřejmá snaha o ochranu majetku, případně života a zdraví chráněných osob. Průmysl komerční bezpečnosti (PKB) má z větší části na starosti ochranu majetku a jenom asi z 20 % se podílí na ochraně osob. Zpravidla však ochrana majetku s osobní bezpečností pracovníka PKB přímo souvisí.

Výkon strážní služby se řídí specifickými požadavky klientů a interními předpisy dané bezpečnostní agentury. Obecně při ostraze objektů zabezpečují pracovníci jak ostrahu vnější, tak i vnitřní včetně obsluhy elektronických zabezpečovacích a protipožárních systémů (EZS a EPS).

Obecně je nabízeno několik variant fyzické ostrahy a pro každou z nich speciálně vyškolené pracovníky.

Některé služby fyzické ostrahy lze kombinovat se službami pultu centrální ochrany, a to pro dosažené maximální ochrany a ostrahy objektů.

Pracovníci fyzické ostrahy objektů, tj. např. výrobní průmyslové podniky, sklady, stavby, atp., zajišťují ochranu veřejného pořádku, regulují pohyb návštěv a klientely ve střežených prostorách, ovládají požární směrnice a v případě vzniku mimořádných událostí napomáhají jejich zvládnutí. Pro tyto účely máme vypracovány směrnice pro výkon služby při mimořádných událostech. Při ostraze výrobních podniků a jiných objektů je možné podle požadavků zákazníka doplnit fyzickou ostrahu elektronickými zabezpečovacími zařízeními, jejichž montáž provede naše společnost nebo některá z našich dodavatelských organizací. Systém elektronického zabezpečovacího zařízení může být posléze napojen na pult centrální ochrany.

Pracovníci ochrany a ostrahy obchodních prostor regulují pohyb klientely obchodních center, značkových prodejen, atp. Podávají návštěvníkům informace o rozmístění jednotlivých druhů zboží nebo mohou plnit různé jiné úkoly stanovené objednatelem.

Pracovníci ochrany a ostrahy obchodních prostor mohou být buď v civilním oděvu (společenský oblek či oblečení sportovnější) nebo v uniformě. Pracovníci v civilním oděvu plní funkci represivní, tzn. aktivně přispívají k odhalení trestné činnosti, především krádeží vystaveného zboží, pracovníci v uniformě plní funkci preventivní. Na základě zkušeností je zřejmé, že nejvhodnější způsob ochrany a ostrahy obchodních prostor je kombinace obou výše uvedených způsobů.

Vše se řídí požadavky klienta a uzpůsobením provozovny. Požadavky na výkon služby pracovníků ostrahy je zakotven ve smlouvě a směrnicích pro výkon ochrany a ostrahy.

Je také důležité jak pracovník soukromé bezpečnostní agentury dbá na svůj vzhled a působí na své okolí.

Obr. 13: Pracovník fyzické ostrahy v uniformě

Obr. 14: Pracovník fyzické ostrahy v civilním oděvu

Komerčně bezpečnostní služby (komerční bezpečnost) dosáhly v posledních deseti letech značného rozvoje a znamenají velmi významnou hospodářskou oblast s možností tvorby zaměstnanosti. V oblasti poskytování veškerých služeb obyvatelstvu jsou co do početnosti zaměstnanců a produkovaného finančního obrátu na jednom z předních postavení. Komerční bezpečnostní služby svou činností plní významný prvek zaměstnanosti

obyvatelstva, neboť kapacity bezpečnostních podniků jsou schopné do sebe absorbovat podstatné procento nezaměstnaných.

Navzdory těmto pozitivním celospolečenským atributům se až v roce 2008 dostalo tomuto oboru, bezpečnostnímu komerčnímu průmyslu, pozornosti ze strany vlády a parlamentu. Prvního zákonného vymezení obsahu těchto služeb se dostalo teprve novelou živnostenského zákona 25. června 2008, v rámci novely zákona o Policii České republiky č. 283/2008 Sb. Byl pozměněn obsah živnostenského zákona, který dříve obsahoval jen názvy činností. Jejich stručný obsah byl proveden pouze formou vládního nařízení č. 469/ 2000 Sb. I z toho je patrné, že deset let zde neexistovalo ani minimální právní zakotvení obsahu těchto služeb. Právě zmíněná novela vnesla popis komerčně bezpečnostních činností do živnostenského zákona přímo a tím byl dokončen proces legalizace této významné hospodářské činnosti tak, jak by podstatné společenské vztahy měly být v právním státě upraveny.

Je paradoxem, že tyto služby získaly po x letech své existence teprve své samostatné statistické číslo oboru - ekonomické činnosti. Je tím téměř doložené, že státní úředníky příliš nezajímá od koho a za jakou činnost čerpá „stát“ daně na jejich platy.

Popisované změny nebyly navíc vyvolány iniciativou zákonodárců či úředníků, ale právě iniciativami bezpečnostních firem, respektive jejich společenstev, Asociací soukromých bezpečnostních služeb ČR a Security clubu.

4.1 Trendy PKB v prevenci vzniku obranné situace

Prevence vzniku obranné situace je v PKB vyžadovaný a rozvíjený směr. Prevence je vždy nejlevnější strategie obrany a je zpravidla velmi účinná. I přes tento pozitivní trend se v činnosti PKB nelze vyhnout různě formě kriminality. Přístupy k ochraně majetku a osob jsou ovlivněny množstvím faktorů, ale mezi rozhodující (viz. schéma č. 2) patří:

- ekonomickými možnostmi firmy,
- smluvními podmínkami s objednavatelem služeb,
- úrovní přípravy pracovníků PKB.

Ekonomické možnosti firmy jsou zásadním faktorem ovlivňujícím úroveň poskytovaných služeb – ochranu majetku a osob. Souvisí především s materiálním

vybavením, s úrovní přípravy pracovníků a s variantami jejich motivace k plnění pracovních úkolů. Tvorba zisku je např. u soukromé bezpečnostní agentury rozhodujícím činitelem a právě prevence vzniku obranné situace vyžaduje celkově nejméně nákladů. Náklady jsou soustředěny do demonstrační části, např. pracovní stejnokroj nebo obranné prostředky. Firmy mají logickou snahu snižovat náklady a šetřit, pak příprava pracovníka není hned vidět. V této oblasti se šetří „dobře“.

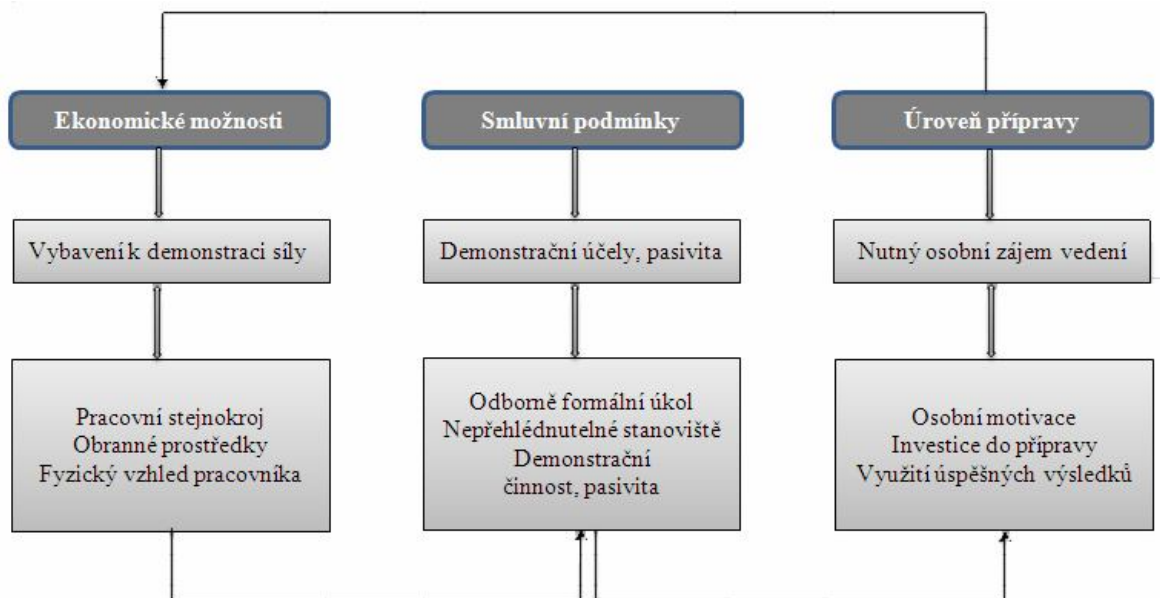

Obr. 15: Důležitý faktor ovlivňující trendy v PKB

Smluvní podmínky se zákazníkem jsou dalším faktorem, který obvykle významně ovlivňuje úroveň poskytovaných služeb. Např. zákazník často vyžaduje přítomnost ozbrojených členů „security“, ale jenom s preventivních důvodů. Nesmí nijak zasahovat. Jakákoliv škoda je kryta pojistnými podmínkami. Je možné diskutovat, je-li právě toto správný preventivní směr a smysl části PKB.

Úroveň přípravy pracovníků PKB k úkolům ochrany majetku, života a zdraví je až na výjimky hodně závislá na ekonomických možnostech obchodní společnosti. Rozhodujícím faktorem je zde však osobní zájem majitele nebo rozhodujícího člena vedení o tuto oblast. Stejně tak je velmi důležitý osobní zájem člověka, který má přípravu na starosti. Hlavně tu praktickou. Příprava je z různých, více nebo méně objektivních důvodů, vedena k preventivnímu i k pasivnímu způsobu pracovní náplně. To je velmi vidět v bankách, v nákupních centrech a u výjezdových skupin. Správně vystupující a jednající pracovníci „security“ jen z části získali svoje úspěšné metody ve firemní přípravě. Převážně si je

vypěstovali až v praxi a to málo efektivním způsobem – pokus – omyl. Zařazování úspěšných způsobů komunikace a zásahů do přípravy ostatních pracovníků firmy je velmi individuální.

Obr. 16 Hlavní faktory preventivních opatření

Trendy PKB v prevenci vzniku obranné situace jsou obecně směřovány do oblasti preventivních opatření s obvykle pasivním přístupem. Dále do oblasti organizačních opatření ve smluvních podmínkách se zákazníkem, potažmo spojených s pojištěním případných následků vzniklých kriminální činností. Rozhodně zde patří ještě více faktorů, např. personalistika, problematika zbraní, sezónní nebo momentální množství závazků, atd. Ze zkušeností pracovníků v PKB lze rozšířit ještě další, velmi preventivně účinnou skutečnost. Jde o vhodnou formu zveřejnění úspěchů pracovníků PKB, ať již v preventivní činnosti nebo v úspěšném zásahu proti kriminalitě. Zveřejněných těchto pozitivních příkladů v perimetru médií, potažmo u široké veřejnosti, je velmi málo. Přitom v praxi o úspěšné řešení konfliktních nebo obranných situací pracovníky PKB není nouze.

4.2 Pozitivní a negativní trendy

Při fyzické ochraně se postupem času setkáváme s různými inovacemi technických nástrojů a to i díky novým možnostem a schopnostem útočníka, zloděje apod.

Finanční krize se České republiky dotkla jen okrajově, avšak zanechala na trhu s bezpečnostními službami jasné následky. Největším problémem v rozvoji soukromých bezpečnostních služeb jsou nedostatečné finanční prostředky a absence zákona o soukromých bezpečnostních službách.

Existují jak pozitivní tak negativní trendy fyzické ochrany v průmyslu komerční bezpečnosti.

4.2.1 Pozitivní trendy

Při správné aplikaci bezpečnostních služeb státních, soukromých, tedy i komerčních, může dojít k vytvoření velmi příznivé bezpečnostní situace, která vytvoří pro nás občany příjemné životní prostředí, ve kterém se daří tvořivé činnosti každého z nás. Opačná situace je stavem určitě nežádoucím a proto dělejme vše, co by mohlo takovému zvratu zabránit.

Příklady negativních trendů fyzické obrany v PKB:

- narůstající preventivní význam
- zvyšování kvality služby pod tlakem konkurence
- rozšiřování služeb osobní ochrany
- vzrůstající kvalita pracovníků PKB v teorii i praxi
- vydání vyhlášky pro autorizovanou osobu k rekvalifikaci „strážný“
- osvětovou činnost ve vztahu k odborné i laické veřejnosti s využitím medií aj. prostředků, kterou by se vytvářely pozitivní vztahy k tomuto oboru podnikání

Obr. 17 Pozitivní trend fyzické obrany v PKB

Důležité je zmínit další pozitivní trend, kterým je vytvořením vysokých škol zabývajících se touto problematikou, např. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, obor Bezpečnostní technologie, systémy a management, také detašované pracoviště této univerzity v Uherském Hradišti, Fakulta logistiky a krizového řízení nebo Vysoká škola báňská v Ostravě, Fakulta bezpečnostního inženýrství. Vychovávání budoucí inteligence v oblasti průmyslu komerční bezpečnosti je důležitým krokem pro kvalitní a efektivní působení v tomto oboru.

Pozitivní trendy povedou ke zlepšení, zkvalitnění a zefektivnění práce v průmyslu komerční bezpečnosti. Pro člověka je přirozená snaha se stále zlepšovat a zdokonalovat, to platí i pro většinu vedoucích pracovníků v PKB, kteří své zaměstnance školí v různých profesích a pokouší se zajišťovat různé kurzy (např. sebeobrany, první pomoci, ...).

4.2.2 Negativní trendy

Pro dosahování nejnižší a konkurenceschopné ceny se některé bezpečnostní firmy uchýlily k tzv. zaměstnávání invalidních osob tedy osob, při jejichž zaměstnávání je možné čerpat určité úlevy, ale dokonce i státní dotace, kdy celý plat u plného invalidního důchodce je vlastně dotován státem. Skutečnost je pak taková, že práci vykonává někdo jiný, invalida

v lepším případě dostane určitý malý finanční obnos a firma je s dodávanou cenou i na 50 % skutečných nákladů. Zaměstnávají také osoby bez vzdělání nebo s minimálním vzděláním z důvodu co nejmenších nákladů.

Příklady negativních trendů fyzické obrany v PKB:

- pasivní přístup k ochraně majetku
- smluvní podmínky zakazující jednat
- nevhodné konkurenční praktiky
- reprezentační rezervy pracovníků PKB
- nízká informovanost veřejnosti o úspěšné činnosti firmy nebo zaměstnanců

Obr. 18 Negativní trend fyzické obrany v PKB

Uvedené způsoby chápání komerční bezpečnosti jsou škodlivé a v mnohých aspektech jde o způsoby prorůstání kriminálního prostředí do státních a samosprávných struktur pod závojem tzv. ekonomického postupu.

Tyto negativní jevy nutí podniky komerční bezpečnosti ke snižování nákladů. Firmy se zbavily odborníků, kteří za nízké platy nehodlají prodávat své znalosti. Dochází k nabírání nekvalitních lidských zdrojů, které zpětnou vazbou negativně ovlivňují kvalitní bezpečnostní výkon. Nekvalitní personál nerozumí obsluze stále se vyvíjejících bezpečnostních technologií a tím soukromý bezpečnostní subjekt stagnuje ve svých

kvalitách, ale i ekonomickém výkonu. Zákazník si je vědom této situace a proto platí minimum za minimum dodané kvality. Toto zjevně potvrzují veřejné obchodní soutěže, kde rozhodujícím prvkem je nejnižší cena.

Hlavním negativním trendem je absence zákona o soukromých bezpečnostních službách. Pracovníci vykonávající fyzickou obranu v PKB mají stejné pravomoci jako každý jiný občan, nemohou útočnickovi jakkoli ublížit, pokud ovšem nejde nutnou obranu nebo krajní nouzi. Většinou působí jako preventivní opatření, i když jde spíše o zastrašení normálních lidí.

4.3 Risk management

Některé bezpečnostní agentury nabízí „speciální služby“. Tyto speciální služby, neboli "risk management" služby bezpečnostního charakteru umožňují řešení vašeho bezpečnostního problému ve vaší momentální životní situaci na „míru“.

Ne vždy se jedná o řešení již vzniklého problému. Mnohdy speciální služby již uplatněním plánu a risk managementu, naplánovaného krizového řízení firmy, či osoby a jejího běžného života nečekaným problémům zabrání.

Po jednání s vámi a zjištění vašeho problému připravíme analýzu a následně při druhém jednání ve velmi krátké době dle potřeby nabídneme řešení vašeho problému v několika možnostech.

Obr. 19 Speciální služby – „Risk management“

Speciální služby vyřeší váš bezpečnostní problém s citem a ohledem k nastalé situaci a s taktem a s přímou souvislostí a napojením na okolní aspekty, tak aby neutrpěla vaše životní sekundární situace.

Řeší pracovní, podnikatelský, soukromý, či jiný problém týkající se kromě jiného i bezpečnosti.

Speciální služby v podobě technických i fyzických, osobních řešení nabízí speciální techniku a pracovníky vyškolené přímo pro tyto účely.

Pracovníci bezpečnostních agentur, které poskytují speciální služby, mají dlouholeté zkušenosti v jejich poskytování. Jsou nabízení pracovníci se znalostmi a zkušenostmi ve složitých situacích bezpečnostního charakteru s přípravou pro vyjednávání a řešení osobní bezpečnosti, detektivních služeb, dále znalosti v oboru zabezpečovací techniky a různých zbraní, speciálního řízení motorových vozidel a dalších speciálních služeb.

Pracovníci jsou pravidelně zdokonalováni a prověřováni v nabitých dovednostech, tak aby mohli vždy poskytnout velice kvalitní speciální služby.

4.4 Shrnutí

Nic není černé nebo bílé a tak je to i s fyzickou obranou v PKB. Existují pozitivní, tak i negativní trendy. Každá bezpečnostní agentura se snaží držet se hlavně pozitivních trendů nebo je i vytvářet. Ale bohužel se vyskytují i trendy negativní, za které může většinou finanční situace a šetření na zaměstnancích, tak i na vybavení a technických prostředcích. K negativním trendům se přidává i legislativní řešení působení soukromých bezpečnostních služeb v České republice.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 SOUČASNÝ STAV

5.1 Výzkum pomocí dotazníku

Dotazník je jedním z nejběžnějších nástrojů pro sběr dat pro různé typy průzkumů. Skládá se ze série otázek, jejichž cílem je získat názory a fakta od respondentů. Oproti jiným typům průzkumů (jako například osobní nebo telefonický rozhovor, pozorování, skupinový rozhovor, atd.) je možné prostřednictvím dotazníku získat informace s mnohem menší námahou a levněji. Dále se výsledná data dají mnohem jednodušeji zpracovávat.

Přes tyto výhody může být sestavení a správné vyhodnocení dotazníku dost obtížné, obzvláště pokud jej nezpracovává odborník. Otázky mohou být špatně formulovány, navržené odpovědi nemusí poskytovat potřebný prostor pro validní odpovědi, forma nebo obsah dotazníku může odradit od dokončení jeho vyplňování a nakonec ani výsledky nemusí být dostatečně relevantní pro naplnění cíle dotazování.

5.1.1 Hlavní myšlenka dotazníku

Pomocí dotazníku jsem se snažila zjistit jak to je s rozvojem bezpečnostních agentur, vzděláváním jejich zaměstnanců. Jedná se zhodnocení současného stavu v průmyslu komerční bezpečnosti.

5.1.2 Předpoklad

Z mých dosavadních poznatků a mé úvahy předpokládám, že:

- bezpečnostní agentury se snaží vzdělávat a fyzicky zdokonalovat své pracovníky fyzické obrany
- existuje určitá rivalita mezi jednotlivými agenturami a snaha o to mít více služeb s lepšími výsledky

5.1.3 Účel výzkumu

Snažila jsem se zjistit jaký je současný stav fyzické obrany v průmyslu komerční bezpečnosti, jaké jsou nové trendy ve vývoji této služby, jak je na tom celkově trh s bezpečnostními službami apod.

V současné době je situace ve fyzické obraně výrazně omezována finančními možnostmi, které jsou vkládány do této oblasti.

Oslovila jsem zaměstnance různých bezpečnostních agentur v České republice, kteří se zabývají fyzickou obranou.

5.1.4 Analytická jednotka

Tento dotazník je vyhotovený pro pracovníky fyzické obrany v průmyslu komerční bezpečnosti.

5.1.5 Instrument

Pro získání relevantních dat bylo použito dotazníku vlastní konstrukce, který obsahuje celkem 10 otázek, které se vztahují k danému tématu. Snažila jsem se je zvolit jasně, výstižně, krátce, aby byly srozumitelné každému a nezabrali příliš času při vyplňování.

Dotazník je rozdělen na několik částí. První část se zabývá základními údaji o pracovníkovi, tj. věk a pohlaví. Druhý okruh je zaměřen na pracovní pozici a pracovní dobu respondenta. Třetí okruh zkoumá zájem o další vzdělávání a absolvování odborných kurzů a poslední část je zaměřena celkově na rozvoj bezpečnostních služeb, ale i přímo na danou firmu, kde dotazovaní hodnotí novinky a trendy fyzické obrany agentury pro kterou pracují.

Dotazníky jsem rozeslala do 20 agentur a požádala je, zda by mi jejich zaměstnanci, pracující ve službě fyzické obrany, vyplnili krátký dotazník o 10 otázkách. Podle mého odhadu bylo dotázáno okolo 110 pracovníků fyzické obrany v PKB a získala jsem 79 odpovědí.

5.1.6 Vyhodnocení dotazníku

Jelikož nejsem odborník v oblasti zpracování a vyhodnocení dotazníků mohou být otázky špatně formulovány, navržené odpovědi nemusí poskytovat potřebný prostor pro validní odpovědi. Ale myslím si, že jsem dle nejlepšího vědomí a svědomí zpracovala otázky pro vytvoření dotazníku a následné vyhodnocení.

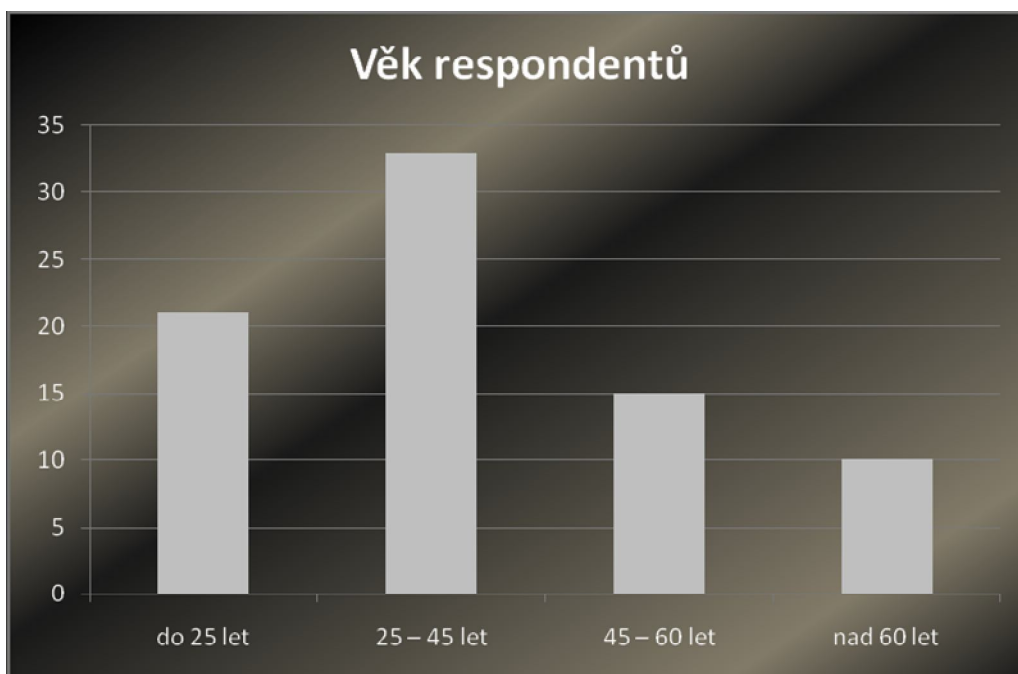
5.1.6.1 Věk a pohlaví

V první části dotazníku jsem se ptala na věk a pohlaví. Největší procento respondentů se zařadilo do věkové kategorie 25 – 45 let (42%). Tato věková kategorie je podle různých výzkumů nejideálnější pro výkon v jakémkoli zaměstnání.

Otázky a počet odpovědí ke každé otázce z celkových 79 kladně dotazovaných:

Do které věkové skupiny patříte?

- do 25 let – 26% respondentů
- 25 – 45 let – 42% respondentů
- 45 – 60 let – 19% respondentů
- nad 60 let – 13% respondentů

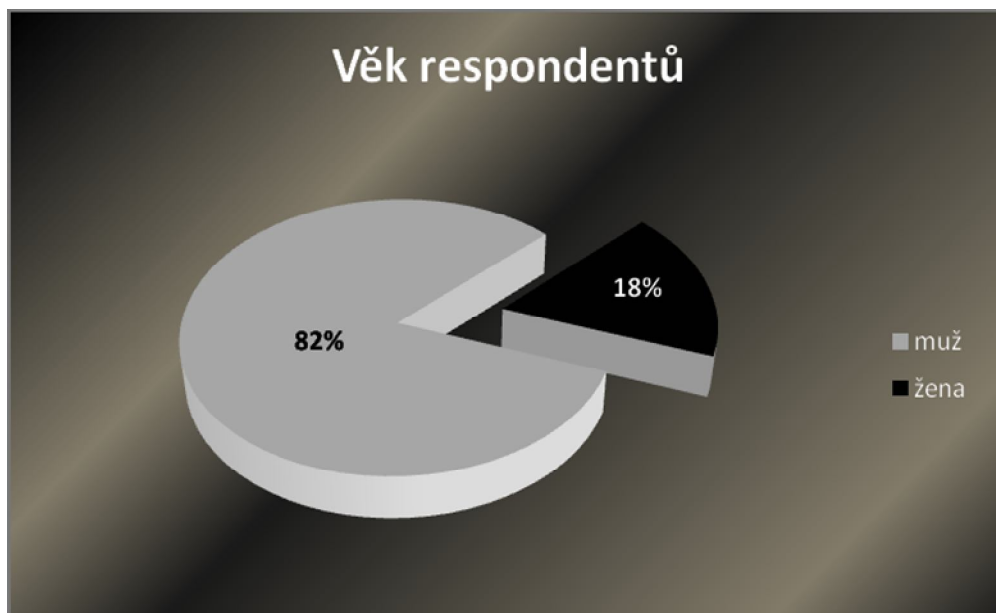

Graf 1: Věk respondentů

Jaké je vaše pohlaví?

Z průzkumu vyplývá, že v tomto oboru pracuje 82% mužů. Ženy obsadily pouhých 18%, hlavně na pozici recepční.

- muž - 65
- žena – 14

Graf 2: Pohlaví respondentů

5.1.6.2 Pracovní funkce a pracovní doba

Ve druhé části dotazníku byli respondenti dotazováni na svou pracovní funkci a pracovní dobu. Z následujícího grafu je jasné, že nejvíce respondentů pracuje ve funkci strážného a většinou ve vícesměnném provozu. Nejméně, 2 respondenti, odpověděli jiná pracovní pozice, a to vedoucí zásahové jednotky a vedoucí PCO.

Otázky a počet odpovědí ke každé otázce z celkových 79 kladně dotazovaných:

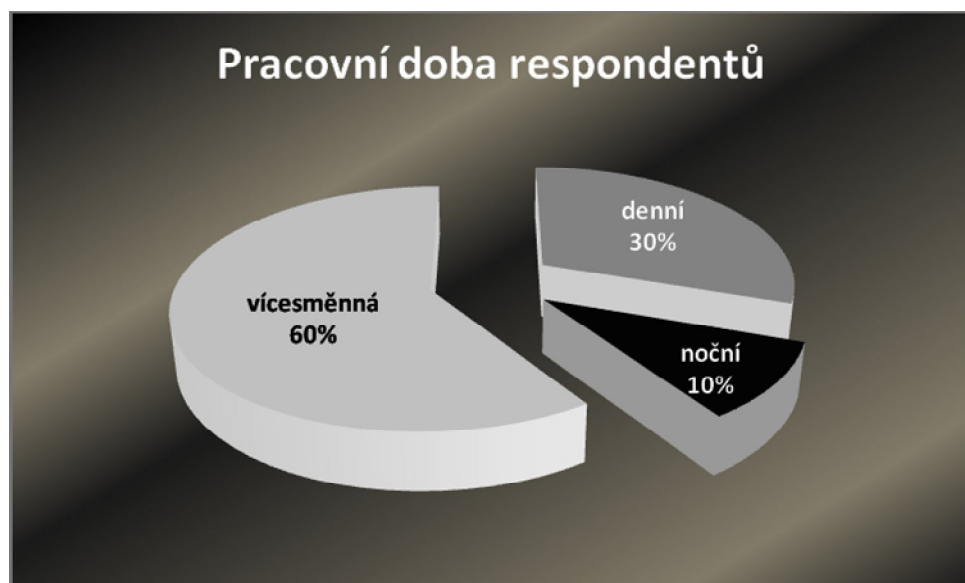
Do které pracovní funkce byste se zařadil (a)?

Tabulka 1: Počet pracovníků na daných pracovních pozicích

Pracovní pozice	Počet pracovníků
strážný (á)	25
ostraha obchodních domů a průmyslových objektů	12
obsluha operačních středisek (včetně kamerových systémů)	10
recepční služba	18
detektivní služba	5
osobní ochrana osob	2
služba se psem	5
jiná	2
Celkem	79

Jaká je vaše pracovní doba?

- denní - 24
- noční - 8
- vícesměnná - 47

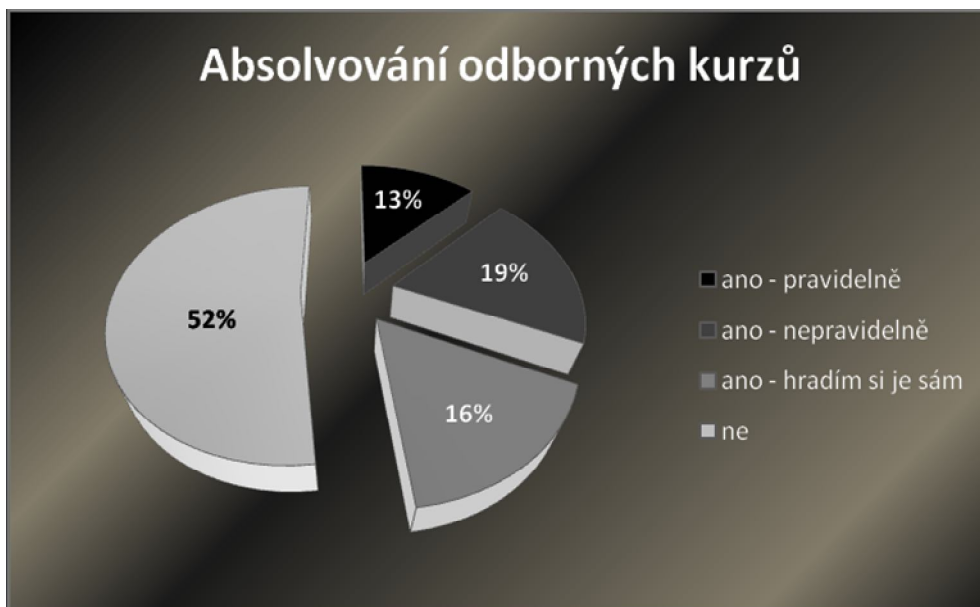

Graf 3: Pracovní doba respondentů

5.1.6.3 Absolvování odborných kurzů či školení

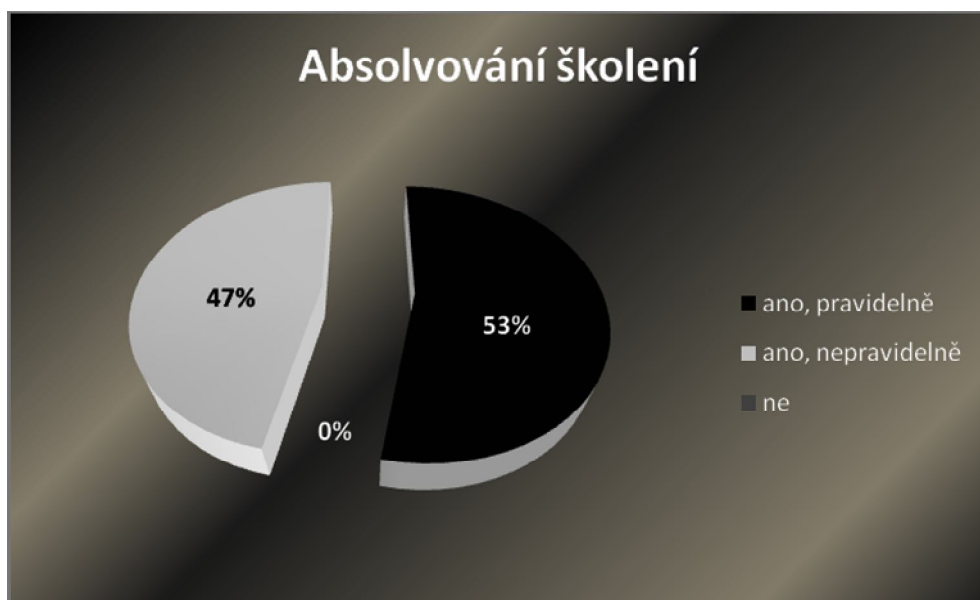
Třetí okruh zkoumá zájem o další vzdělávání a absolvování odborných kurzů či školení. Více jak polovina dotazovaných neabsolvovala žádný odborný kurz, to je absolutně nedostačující. Co se týče školení, tam už není nikdo, kdo by absolvoval nějaké školení. Což je dáno i v pracovním řádu agentur, které si školí své zaměstnance na určité pozice.

Absolvoval (a) jste v současném pracovním poměru nějaký odborný výcvik?

Graf 4: Absolvování odborných kurzů

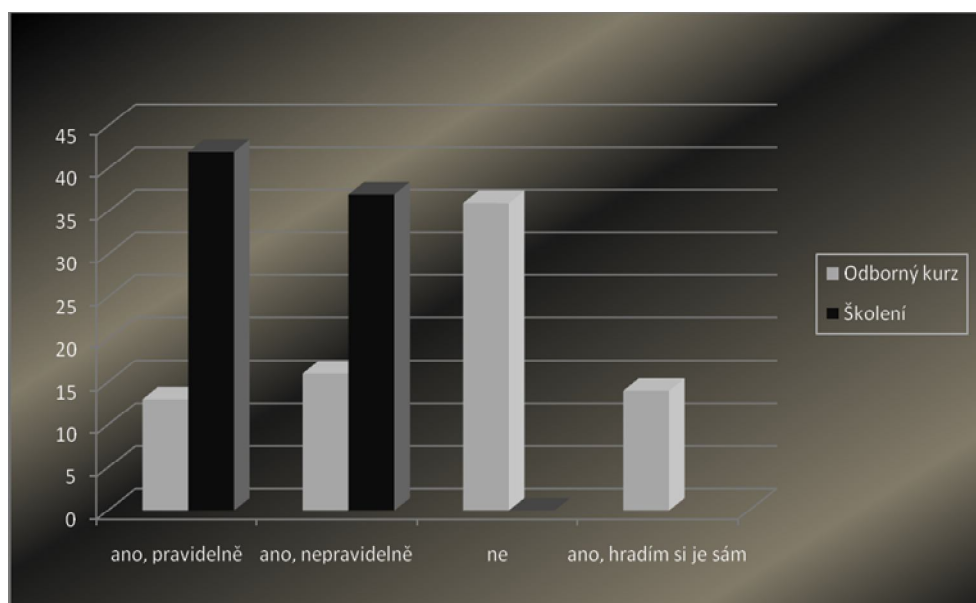
Absolvoval (a) jste v současném pracovním poměru nějaký odborný výcvik?

Graf 5: Absolvování školení

Porovnání odborných kurzů a školení v grafu:

Když jsem porovnávala dva předchozí grafy, zjistila jsem, že školení absolvuje každý zaměstnanec, což je dáno také směrnicemi dané agentury a některé školení se musí provádět z legislativního hlediska. Avšak téměř polovina dotazovaných zaměstnanců (46%) v současném pracovním vztahu žádný odborný kurz neabsolvovala. Jde většinou o kurzy sebeobrany, první pomoci, střelecký kurz apod.

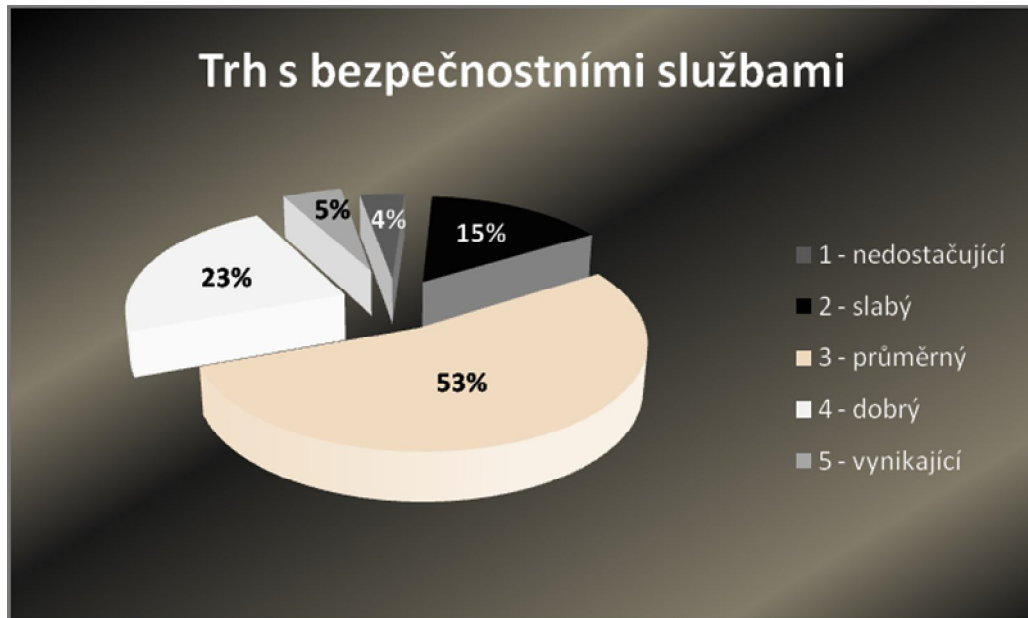
Graf 6: Porovnání absolvování odborných kurzů a školení

5.1.6.4 Rozvoj bezpečnostních služeb a trendy fyzické obrany v PKB

Poslední část je zaměřena celkově na rozvoj bezpečnostních služeb, ale i přímo na danou firmu, kde dotazovaní hodnotí novinky a trendy fyzické obrany agentury pro kterou pracují.

Jak je na tom dnešní trh s bezpečnostními službami?

Více jak polovina dotazovaných projevila názor, že trh s bezpečnostními službami je na tom dnes průměrně, žádné větší změny. Zhruba čtvrtina respondentů si myslí, že situace na scéně bezpečnostního průmyslu je na tom celkem dobře.

Graf 7: Trh s bezpečnostními službami

Převažují v dnešní době pozitivní trendy v oblasti fyzické ochrany v průmyslu komerční bezpečnosti?

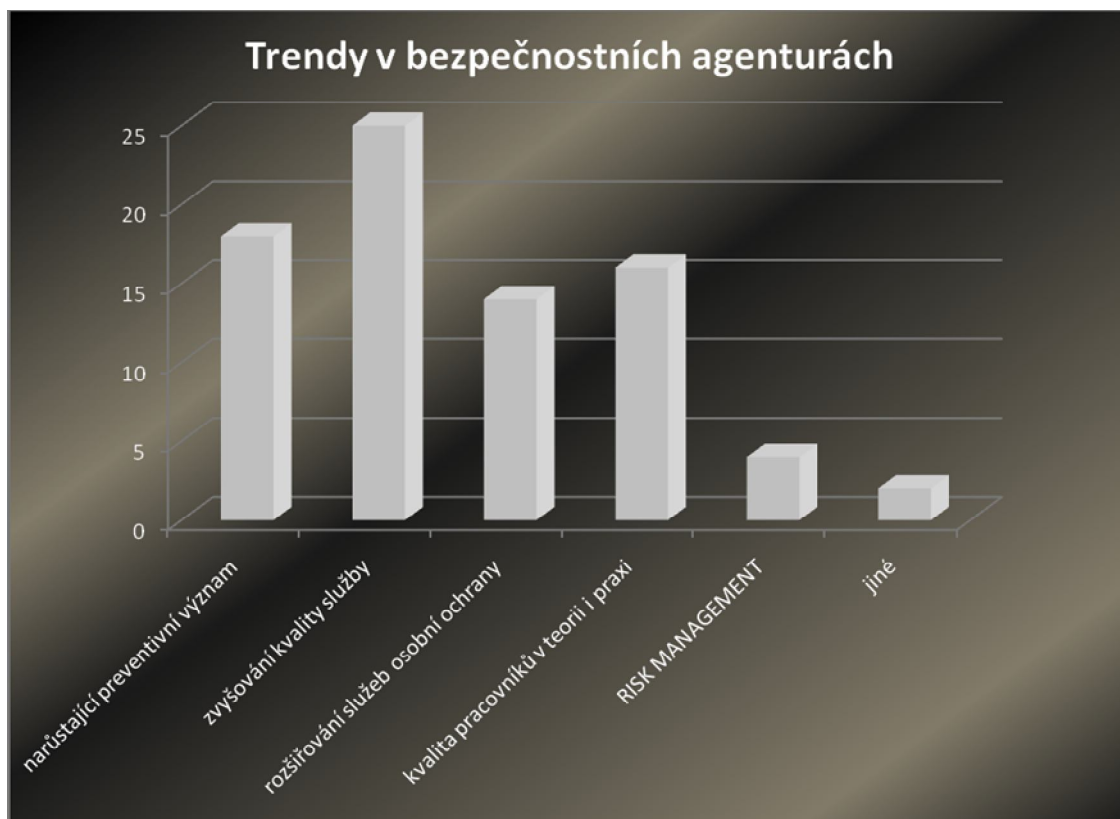
Na tuto otázku odpověděla téměř polovina respondentů spíše ano. Tento graf ukazuje, že se prolínají pozitivní i negativní trendy, převažuje však spíše pozitivní vidění dnešní situace v PKB.

Graf 8: Porovnání pozitivních a negativních trendů v PKB

Uved'te, které trendy se ve vaší agentuře praktikují?

Odpovědi na tuto otázku mě velmi zajímaly, zvláště návrhy nových trendů, ale bohužel pouze 2 respondenti mi odpověděli na otázku jiné, ale nenapsali konkrétní jiné trendy, které se v jejich agentuře praktikují. Většina dotázaných však odpověděla, že praktikují zvyšování kvality služeb pod tlakem konkurence, dále kladou důraz na preventivní význam.

Graf 9: Trendy v bezpečnostních agenturách

Je podle vás důležité inovovat a zdokonalovat praktiky fyzické ochrany v průmyslu komerční bezpečnosti?

Na tuto otázku naprostá většina dotázaných (61%) odpověděla určitě ano. Jsou i tací, co odpověděli spíše ne (11%) a také určitě ne (4%), většinou jde o konzervativní lidi, kteří jsou proti něčemu novému.

Graf 10: Důležitost zdokonalování se ve fyzické obraně v PKB

5.2 Závěrečné zhodnocení dotazníku

Ve většině bezpečnostních agentur mi vyšli vstříc, ovšem čtyři agentury mi vůbec neodpověděly a ve dvou se omluvili, že zaměstnanci jsou pracovní vytížení.

Většina respondentů odpověděla takto:

- Je ve věku 25-45 let
- Téměř všichni jsou muži
- Nejvíce respondentů pracuje jako strážný
- Většina má vícesměnnou pracovní dobu
- Většina neabsolvovala odborný kurz
- Všichni respondenti absolvovali nějaké školení
- Většina odpověděla, že dnešní trh s bezpečnostními službami je průměrný
- U více jak poloviny respondentů (67%) převažují pozitivní trendy v PKB
- Nejvíce se v soukromých agenturách praktikuje zvyšování kvality služby

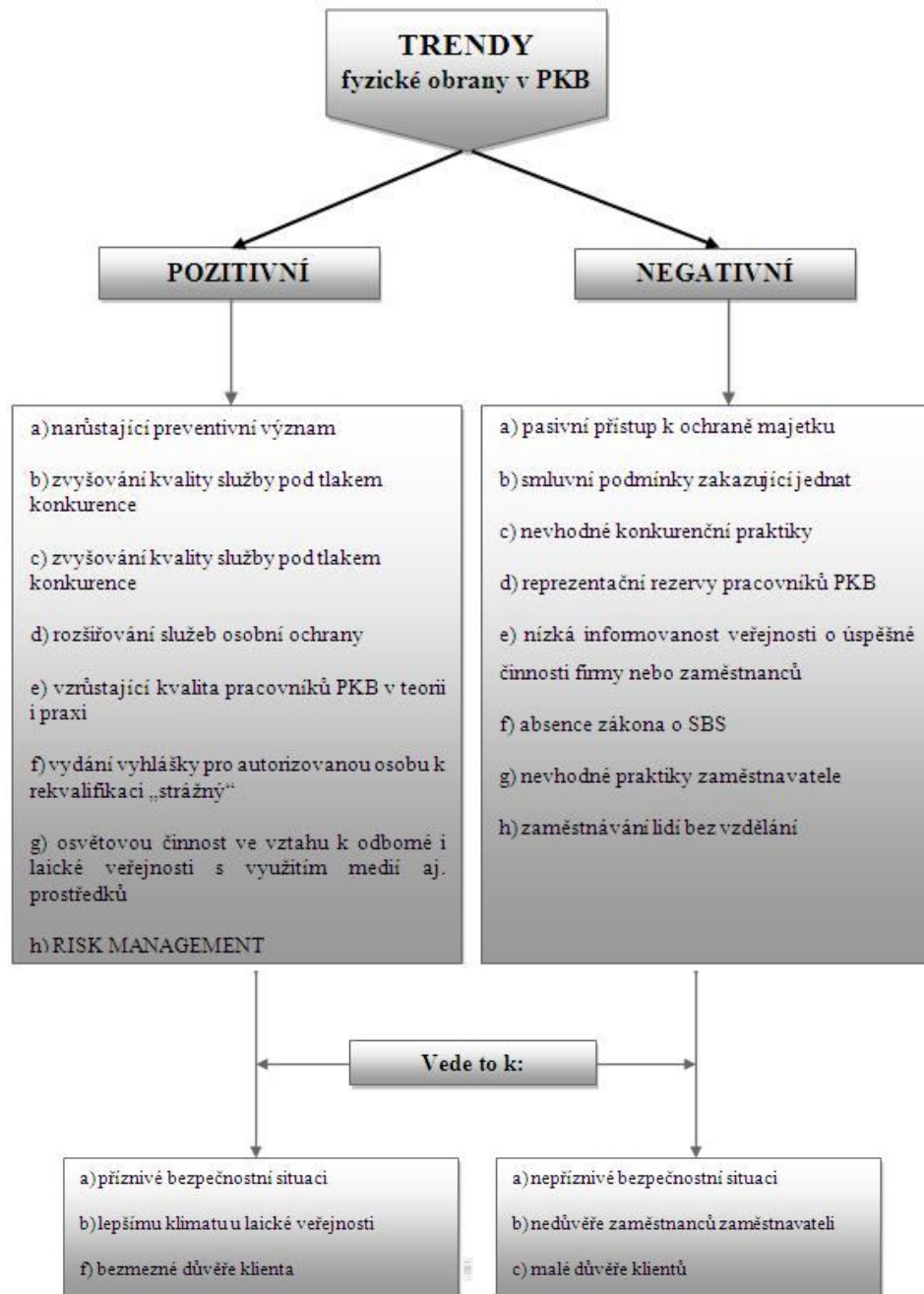
- Většina respondentů odpověděla, že je určitě důležité inovovat a zdokonalovat praktiky fyzické ochrany v PKB

Celkové vyhodnocení dotazníku mě mile překvapilo, šlo většinou o kladné hodnocení. Podle názoru respondentů by se měli dále vzdělávat a měli mít odbornou kvalifikaci. Trh s bezpečnostními službami vidí jako průměrný, i když většina odpověděla, že převažují pozitivní trendy v PKB.

6 CELKOVÁ SITUACE TRENDŮ FYZICKÉ OBRANY V PKB

Při správné aplikaci bezpečnostních služeb státních, soukromých, tedy i komerčních, může dojít k vytvoření velmi příznivé bezpečnostní situace, která vytvoří pro nás občany příjemné životní prostředí, ve kterém se daří tvořivé činnosti každého z nás. Opačná situace je stavem určitě nežádoucím a proto dělejme vše, co by mohlo takovému zvratu zabránit.

Celkové shrnutí situace fyzické obrany v PKB je jasné z následujícího grafu.

Graf 11: Celková situace trendů fyzické obrany v PKB

ZÁVĚR

Dnes stále více platí, že prevence je účinnější než represe. Pachatelé trestné činnosti se řídí jednoduchou logikou - jít cestou co nejmenšího odporu a rizika. Žádné pojištění Vám nenahradí plnou výši škody - vždy máte sjednanu nějakou spoluúčast. A pokud dojde při vloupání ke ztrátě nebo poškození, pak se většinou škody ani vyčíslit nedají. Pokud je ochrana osob a majetku kvalitní, lidé se nemusí obávat útoku nebo krádeže.

Největším negativním vlivem na fyzickou obranu i celkový soukromý bezpečnostní sektor vidím absenci zákona o soukromých bezpečnostních službách.

Soukromé bezpečnostní služby nemají, a ani nemohou mít jiná práva, než kterýkoliv občan. Mohou například pachatele trestného činu omezit na osobní svobodě a předat policii, použijí-li zbraně, platí pro ně rovněž stejné podmínky, jako pro kohokoliv jiného. Nemohou mít zvláštní pravomoci právě proto, že jsou soukromé, pravomoc je atributem veřejné moci a přísluší tedy státu. Kdyby pracovníkům bezpečnostní agentury byla přiznána některá oprávnění, porušila by se ústavou zaručená rovnost občanů.²⁰

Pracovníci bezpečnostní agentury se při vykonávání služby ochrany majetku a bezpečnosti osob, tedy povinnosti vyplývající ze smluv na komerčním základě, mohou, na rozdíl od příslušníků policejních sborů, jimž relativně značná oprávnění skýtají speciální zákony, opřít pouze o ustanovení trestního zákona a občanského zákoníku platná pro každého občana ČR.

Důležité je vytváření vhodných legislativních, ekonomických a společenských podmínek pro provozování soukromých bezpečnostních služeb a obdobných činností při ochraně majetku a osob.

Ochrana osob a majetku zabezpečená bezpečnostní firmou by měla být skutečně spolehlivá a diskrétní. Ochrana osob a majetku musí být plně přizpůsobena požadavkům klienta, splňovat veškerá kritéria a být prováděna zcela profesionálně na vysoké úrovni.

²⁰

<http://www.bkontakt.cz/pravni-status-bezpecnostnich-cinnosti/pravni-postaveni-zamestnance-bezpecnostni-agentury/>

Služba ochrany osob a majetku je svěřena pouze speciálně vycvičeným pracovníkům, kteří zvládají stresové situace a jsou fyzicky připraveni řešit násilné útoky na svěřené klienty.

Z vlastní zkušenosti vím, že někteří pracovníci bezpečnostních agentur se chovají dost nevybíravě, nejsou přívětiví, nedbají o svůj zevnějšek. Špinavé, potrhané oblečení, i když milé chování člověka pracujícího na recepci, není příliš reprezentativní. Soukromé bezpečnostní agentury by se měli zaměřit na vhodný výběr svých zaměstnanců.

Ale často se také setkáváme s pozitivními trendy, které se samozřejmě odráží na dobrém jméně firmy. Trendy, které vedou k inovacím techniky používané při dané profesi, modernizaci pracovních prostor, převzetí nových trendů fyzické obrany osvědčených ve světě nebo dokonce nové trendy vytvářet.

Je nutné dělat vše pro to, aby zákazník bezpečnostní agentury byl plně spokojen. Náš zákazník, náš pán.

Motto: „*Hned druhou nejlepší věcí po znalosti svého podniku je vědět vše o obchodech konkurentů,*“ *John D. Rockefeller*

ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ

Today, more and more true that prevention is more effective than repression. Criminals are governed by simple logic - go the way of least resistance and risk. No insurance will not replace the full amount of damages - Always Have you entered any involvement. And if breaking loss or damage, then the most damage or cannot be quantified. Where is the protection of persons and property quality, people need not fear an attack or theft.

The biggest negative influence on physical defence and total private security sector to see the absence of the law on private security services.

Private security services do not and cannot have other rights than any citizen. For example, may limit the offender to personal freedom and the police, used a weapon, it also applies to the same conditions as for everyone else. Cannot have special powers just because they are private, public power is an attribute of power, and therefore for the state. If at security agencies have been granted certain privileges, violated the Constitution guaranteed equality of citizens.

Personnel security agencies when carrying out service to protect property and safety of persons, and therefore the obligations arising from contracts on a commercial basis, may, unlike members of the police force, which offer relatively high approval special laws rely solely on the provisions of the Criminal Code and Civil Code applicable to every citizen of the Republic.

It is important to create appropriate legislative, economic and social conditions for the operation of private security services and other activities for the protection of persons and property.

Protecting people and property secured by the security should be really reliable and discreet. Protecting people and property must be fully adapted to client requirements, meet all the criteria and be fully implemented at a high level professionally.

Service to protect persons and property is entrusted only to specially trained personnel who can handle stressful situations and are physically prepared to deal with violent attacks on assigned clients.

From my own experience I know that some employees of security agencies behave quite indiscriminately, not friendly, heedless of their appearance. Dirty, tattered clothes, though dear behaviour of people working at the reception is not very representative. Private security agencies should focus on the proper selection of their employees.

But often they also encounter positive trends which are reflected in goodwill. Trends that lead to innovation techniques used in the profession, the modernization of the premises, take on new trends, physical defence best in the world, or even create new trends.

It is necessary to do everything that the client security agencies were fully satisfied. Our customer is our master.

Motto: „Next to knowing all about your own business, the best thing is to know all about the other fellow business. “ John D. Rockefeller

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] LAUCKÝ, Vladimír. *Technologie komerční bezpečnosti I*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2004.
- [2] LAUCKÝ, Vladimír. *Technologie komerční bezpečnosti II*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2007.
- [3] BRABEC, František a kol. *Ochrana bezpečnosti podniku*. Praha: Eurounion, 1995.
- [4] BRABEC, František a kol. *Bezpečnost pro firmu, úřad, občana*. Praha: Public History, 2001.
- [5] BRABEC, F. *Hlídací služby*. Praha: Eurounion, 1999.
- [6] NÁCHODSKÝ, Z. *Nebojte se bránit*. 1. vyd. Praha: Armex Publishing, 2006.
- [7] LEBEDA, A. A. *Sebeobranné umění pro každého*. 3. vyd. Praha: Olympia, 1984.
- [8] ZAPLETAL, J. *Kriminologie*. Díl 1. Obecná část. 3. vyd. Policejní akademie ČR, 2001.
- [9] ZAPLETAL, J. *Kriminologie*. Díl 2. Zvláštní část. 4. vyd. Policejní akademie ČR, 2002.
- [9] ČERNÝ, P. GOETZ, M. *Manuál obranné střelby*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2004
- [10] MALÁNÍK, Z. *Přednášky z předmětu Speciální tělesná příprava*, 2000 - 2009
- [11] *Zákony online* [online]. 2005 [cit. 2009-04-17]. Dostupný z WWW: <<http://zakony-online.cz/>>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ACS	Přístupové systémy.
BA	Bezpečnostní agentura.
CCTV	Uzavřené kamerové dozorové a docházkové systémy.
ČR	Česká republika.
EPS	Elektronické poplachové systémy.
EZS	Elektronické zabezpečovací systémy.
FO	Fyzická obrana.
HDP	Hrubý domácí produkt.
KN	Krajní nouze.
NO	Nutná obrana.
PCO	Pult centralizované ochrany.
PKB	Průmysl komerční bezpečnosti.
PKS	Kontrolní propustková služba.
SBS	Soukromé bezpečnostní služby.

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1: Fyzická ochrana před střeženým objektem.....</i>	21
<i>Obr. 2: Rozložení obrany v PKB.....</i>	23
<i>Obr. 3: Fyzická obrana</i>	24
<i>Obr. 4: Profesionální obrana</i>	24
<i>Obr. 5: Výstroj pracovníků fyzické ochrany v PKB</i>	27
<i>Obr. 6: Faktory řešení obranné situace</i>	28
<i>Obr. 7: Kontrola vjezdu do objektu.....</i>	30
<i>Obr. 8: Pracovník strážní služby - psůvůd.....</i>	31
<i>Obr. 9: Kontrolně bezpečnostní dohled.....</i>	32
<i>Obr. 10: Bodyguarding</i>	33
<i>Obr. 11: Střežený objekt</i>	35
<i>Obr. 12: Recepční služba.....</i>	36
<i>Obr. 13: Pracovník fyzické ostrahy v uniformě</i>	39
<i>Obr. 14: Pracovník fyzické ostrahy v civilním oděvu.....</i>	39
<i>Obr. 15: Důležitý faktor ovlivňující trendy v PKB</i>	41
<i>Obr. 16 Hlavní faktory preventivních opatření</i>	42
<i>Obr. 17 Pozitivní trend fyzické obrany v PKB.....</i>	44
<i>Obr. 18 Negativní trend fyzické obrany v PKB</i>	45
<i>Obr. 19 Speciální služby – „Risk management“</i>	47

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1: Věk respondentů.....</i>	52
<i>Graf 2: Pohlaví respondentů</i>	53
<i>Graf 3: Pracovní doba respondentů.....</i>	54
<i>Graf 4: Absolvování odborných kurzů</i>	55
<i>Graf 5: Absolvování školení</i>	55
<i>Graf 6: Porovnání absolvování odborných kurzů a školení.....</i>	56
<i>Graf 7: Trh s bezpečnostními službami</i>	57
<i>Graf 8: Porovnání pozitivních a negativních trendů v PKB</i>	57
<i>Graf 9: Trendy v bezpečnostních agenturách.....</i>	58
<i>Graf 10: Důležitost zdokonalování se ve fyzické obraně v PKB.....</i>	59
<i>Graf 11: Celková situace trendů fyzické obrany v PKB.....</i>	61

SEZNAM TABULEK

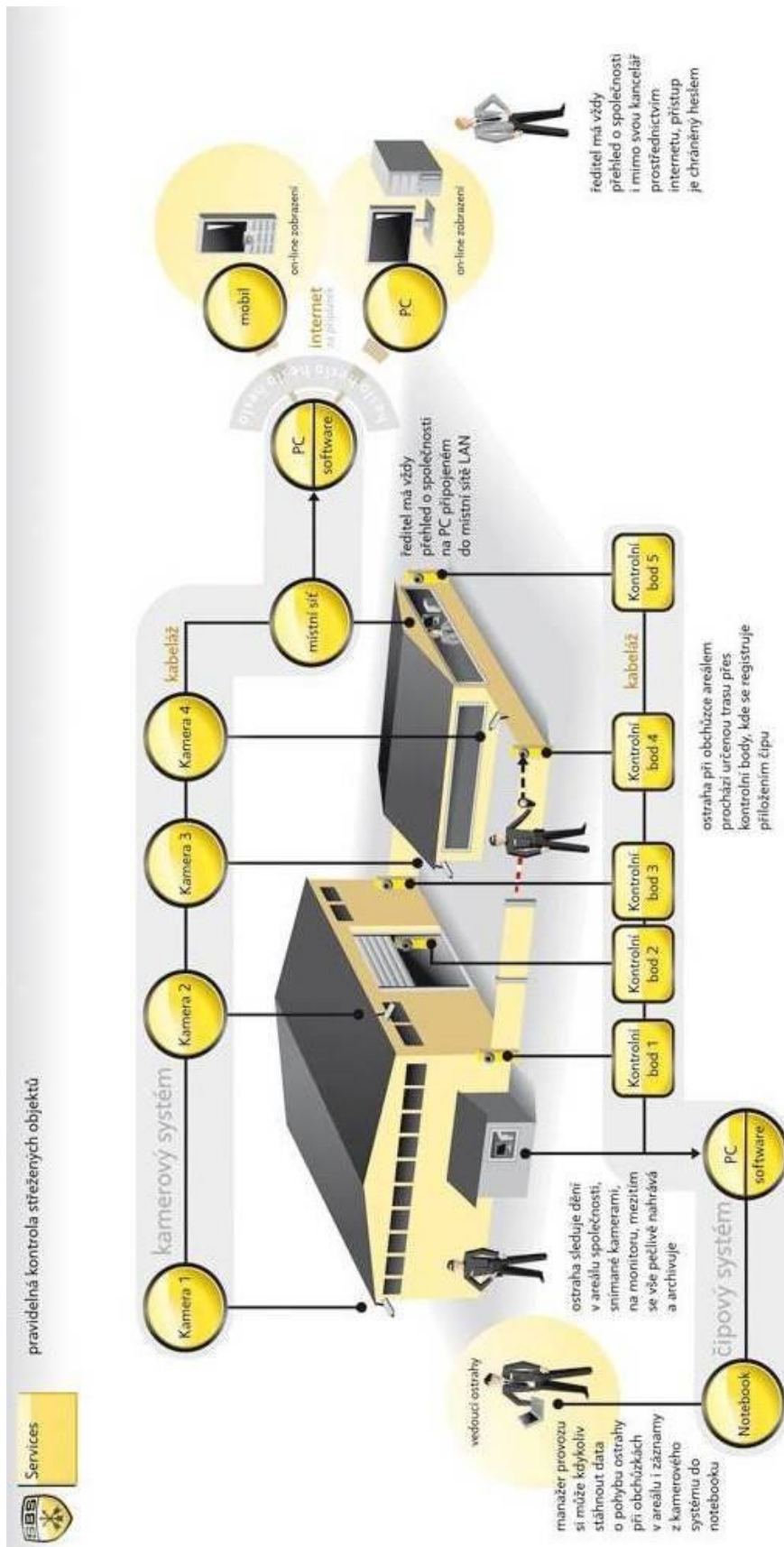
<i>Tabulka 1: Počet pracovníků na daných pracovních pozicích</i>	<i>53</i>
--	-----------

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Pravidelná kontrola střežených objektů

Příloha P II: Dotazník

PŘÍLOHA P I: PRAVIDELNÁ KONTROLA STŘEŽENÝCH OBJEKTŮ

PŘÍLOHA P II: DOTAZNÍK

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta aplikované informatiky

Dotazník: Trendy fyzické obrany v PKB

Vážení pracovníci fyzické obrany v průmyslu komerční bezpečnosti,

obracím se na Vás s několika otázkami, které se týkají Vašich názorů a znalostí ohledně problematiky novinek a trendů fyzické obrany poskytované soukromým sektorem. Níže uvedené otázky se týkají současné kvalifikace pracovníků, snahy se dále vyvíjet a zlepšovat ve svém oboru apod.

Tento dotazník je anonymní a jeho výsledky budou sloužit pouze pro mou diplomovou práci. Vyplňujte prosím pravdivě, své odpovědi zvýrazněte tučným nebo barevným písmem.

Děkuji Vám za spolupráci.

Bc. Lenka Treybalová

Obor: Bezpečnostní technologie
systémy a management

1. Do které věkové skupiny patříte?

- a. do 25 let
- b. 25 – 45 let
- c. 45 – 60 let
- d. nad 60 let

2. Jaké je vaše pohlaví?

- a. muž
- b. žena

- 3. Do které pracovní funkce byste se zařadil (a)?**
- a. strážný (á)
 - b. ostraha obchodních domů a průmyslových objektů
 - c. obsluha operačních středisek (včetně kamerových systémů)
 - d. recepční služba
 - e. detektivní služba
 - f. osobní ochrana osob
 - g. služba se psem
 - h. jiná
- 4. Jaká je vaše pracovní doba?**
- a. denní
 - b. noční
 - c. vícesměnná
- 5. Absolvoval (a) jste v současném pracovním poměru nějaký odborný výcvik?**
- a. ano
 - a) pravidelně, hrazené zaměstnavatelem
 - b) nepravidelně, hrazené zaměstnavatelem
 - c) hradím si je sám
 - b. ne
- 6. Absolvoval (a) jste v současném pracovním poměru nějaké školení?**
- a. ano
 - d) pravidelně
 - e) nepravidelně
 - b. ne
- 7. Jak je na tom dnešní trh s bezpečnostními službami? – označte jednu odpověď v rozmezí 1-5**
- slabý* 1 – 2 – 3 – 4 – 5 *vynikající*
- 8. Převažují v dnešní době pozitivní trendy v oblasti fyzické ochrany v průmyslu komerční bezpečnosti?**
- a. ano
 - b. spíše ano
 - c. ne
 - d. spíše ne
 - e. nevím

- 9.** Uved'te, které trendy se ve vaší agentuře praktikují?
- a. narůstající preventivní význam
 - b. zvyšování kvality služby pod tlakem konkurence
 - c. rozšiřování služeb osobní ochrany
 - d. vzrůstající kvalita pracovníků PKB v teorii i praxi
 - e. poskytování „speciální služby“ RISK MANAGEMENT
 - f. jiné

- 10.** Je podle vás důležité inovovat a zdokonalovat praktiky fyzické ochrany v průmyslu komerční bezpečnosti?
- a. určitě ano, je to dokonce nutnost
 - b. spíše ano
 - c. spíše ne, není to tak důležité
 - d. určitě ne